

ПОЉОПРИВРЕДНА СТРУЧНА
СЛУЖБА • Сремска Митровица •
Светог Димитрија 22

Limagrain d.o.o.

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
www.limagrains.rs

Seme
rađa
profit

hraná
produkt

hrana bez mana!

www.hranaprodukt.com

Tel: 022/650-027, 650-033

SREMSKA

Godina IV • Broj 60 • 27. mart 2015. • cena 40 dinara

сремске
новине

POLJOPRIVREDA

PRIPREME

U Sremu će se ovog proleća zasejati 179.455 hektara. Pogleda uprtih u nebo, sremski ratari koriste svaki trenutak lepog vremena da pripreme za setvu obave što pre, kako bi u optimalnom roku zrno stiglo u plodne oranice. Među onima koji su ove sedmice prednjačili u pripremama za setvu bio je i Mitrovčanin Miroslav Mihajlović koga smo zatekli na poslovima bacanja đubriva.

Strana 4.

Foto: M. Mileusnić

U OVOM BROJU

DA LI SU PROTESTI
URODILI PLODOM:

**Država
ispravlja greške**

Strana 2.

SA VOĆARIMA O IZVOZU
JABUKA U RUSIJU:

**Izvozimo jer
imamo kvalitet**

Strana 3.

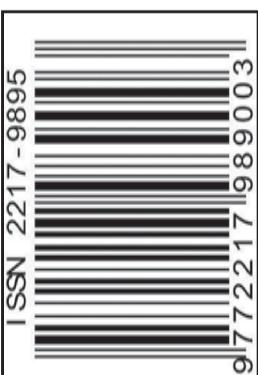
BRESTAČ • SAVA STOJAKOVIĆ, STOČAR

Svinjarstvo ima šansu!

Ovaj vredni Sremac je tokom protekле godine utovio 430 komada svinja i u 10 turnusa na tržište izneo blizu 50 tona kvalitetnog svinjskog mesa.

Strana 5.

SMS MALI OGLASI
063/8526-021

DOBRE I LOŠE
STRANE BOSTANA:

**Uvek
problem
kako
prodati**

Strana 20.

**produktna berza ad
novi sad**

"Produktna berza"AD, Novi Sad, Bulevar oslobođenja 5
Tel: 021/442-935, fax: 021/442-931, 443-457, 442-932
E-mail:nsberza@unet.rs, www.proberza.co.rs

od 16.3. do 20.3. 2015.

Rast cene kukuruza

Pad cene pšenice

Dešavanja
na svetskim berzama

DA LI SU PROTESTI SELJAKA URODILI PLODOM?

Država ispravlja grešku

Nakon protesta poljoprivrednika Vlada uvidela grešku i odlučila da otkupi višak tovljenika po proizvodjačkoj ceni
- Šta će biti sa proizvođačima mleka?

U druženju poljoprivrednih proizvođača iz Sremske Mitrovice Zlatan Đurić rekao je da će po dogovoru s Vladom Srbije, za Robne rezerve biti otkupljeno 25.000 tovljenih svinja po 170 dinara kilogram prve klase, 150 za drugu i 140 dinara za treću klasu.

U prvu klasu spadaju tovljenici težine do 110 kilograma, u drugu težine između 110 i 130 kilograma, a u treću više od 130 kilograma.

- Pregovori su bili teški, ali smo uspeli da ključne zatheve dogovorimo s Vladom. Osim o otkupu, dogovorili smo se i o prelevmanima na uvoz svinja iz inostranstva, kao i o osnovnim izmenama Pravilnika o prometu prerađevina od mesa - kaže Đurić.

Po njegovim rečima, ogromno je interesovanje stočara za prodaju tovljenika Direkciji za robne rezerve.

- Najveće je interesovanje u Sremu i Mačvi gde ima tovljenika da se ispluni cela otkupna kvota od 25.000 tovljenika. Mada, ima ih i po Bačkoj, Požarevcu i u drugim krajevima... Broj tovljenika biće sigurno veći od onoga što država može otkupiti a na nama je da vidišmo šta činiti u tom slučaju - navodi Đurić.

Otkup bi mogao da počne već u petak, 27. marta, a najkasnije u ponedeljak. Na osnovu javnog poziva klanice, rok je bio do četvrtka da dostave svoje ponude i očekuje se da sve bude kako treba.

Kupac je Republička Direkcija za robne rezerve, a klanice će preuzimati tovne svinje s obavezom da meso usmere u preradu prema javnog pozivu.

- Najviše interesovanja je u Kuzminu, Laćaru i Martincima i drugim mestima. Stočari iz ovih mesta prijavljuju veliki broj tovljenika za prodaju i očekujemo da se ponudi znatno više od 25

Detalj sa protesta poljoprivrednika

Zlatan Đurić

Problem proizvođača mleka

Utorak su u Vladi Srbije vodeni razgovori o intervencnom otkupu mleka.

- Očekujemo da naredne sedmice Vlada Srbije svojim zaključkom, kao što je rešen problem otkupa tovljenika, odredi mere intervencnog otkupa mleka, da se sa mlekarama dogovori otkup

mleka uz uslov da nastave otkup od šet do sedam hiljada proizvođača mleka kojima je obustavljen otkup mleka. Očekujemo da se brzo reši i ovaj problem i da se uvedu prelevmani na uvoz mleka i mlečnih prerađevina što u značajnoj meri guši domaću proizvodnju - kaže Zlatan Đurić.

Detalj sa protesta poljoprivrednika

hiljada tovljenika koliko će država otkupiti. Pre mesec dana Ministarstvo je od nas tražilo da dostavimo spiskove stočara za prodaju tovljenika. Mi smo, za samo dva dana, predali spiskove na kojima stočari nude 25.000 tovljenika. U međuvremenu, javilo se još stočara, pa je ponuda bila veća od 30

hiljada tovljenika. Sigurno da je u tom periodu jedan broj tovljenika prodato po bagatelnim cenama, ali je u isto vreme pristigao za utovar veliki broj drugih tovljenika tako da će to malo izmeniti prvočitnu sliku. Jednostavno, ljudi ne odustaju od daljeg tova, to jedino znači da rade i sami time se bave. Neko rešenje će se mori pronaći. Izašli su u susret našim zahtevima, izmenjeni su pravilnici, a poštice se uvoz kako živih tovljenika, tako i svega ostalog jer su do sada uvozili sve i svašta pa čak i otpad - navodi Đurić.

Da podsetimo, Unija poljoprivrednih poljoprivrednih proizvođača

Odluke

Prenosimo izvode iz odluke koju su doneli članovi radne grupe za sprovođenje pomenutog Zaključka Vlade:

- prva klasa 95-110 kg cena po kg 170 dinara;
- druga klasa 110-130 kg cena po kg 150 dinara i
- treća klasa 130-150 kg cena po kg 140 dinara.

Način obrade: prerada u trajne mesne konzerve (svinjski mesni narezak, svinjska jetrena pašteta, limenka).

Troškove prevoza snosi Klanica i vrši organizaciju istog. Prilikom merenja na otkupnom mestu i izdavanja potvrda izmerena težina se umanjuje za 2% na ime kala

transporta i uginuća u transportu od otkupnog mesta do klanice.

Republička direkcija za robne rezerve se obavezuje da Klanici plati:

Proviziju od 5% od vrednosti ulazne težine tovних svinja u depou klanice, računato u odnosu na prosečnu telesnu masu - otkupljenih grla što iznosi 7,5/dkg.

Pre početka otkupa Klanica sa Republičkom direkcijom za robne rezerve, potpisuje ugovor o otkupu tovnih svinja i preradi u trajne mesne konzerve (mesni narezak, jetrena pašteta, limenka).

Po izvršenoj preradi tovnih svinja u mesne konzerve, Klanica potpisuje ugovor o čuvanju, skladištenju i zanavljanju iz sopstvene proizvodnje.

ča sa sedištem u Sremskoj Mitrovici okuplja veliki broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava iz dvadesetak opština, od Subotice do Ivanjice. Predsednik Unije Zlatan Đurić je nakon okončanja protestnih vožnji poljoprivrednika istakao da je dogovoren da se 60 dana sumiraju rezultati tih mera. On je naveo da će, osim zabrane uvoza smrznutog mesa starijeg od šest meseci, do izmenje pravilnika smrznuto meso moći da uvozi samo prerađivačka industrija, ali ne trgovinski lanci pa neće moći da se nađe na tržištu kao sveže meso.

U Uniji poljoprivrednih proizvođača su naveli da poljoprivrednici koji neće novac, mogu ići na razmenu za merkantilni kukuruz i

to 11 kilograma kukuruza za prvu klasu, deset kilograma za drugu i devet kilograma za treću klasu. Osim toga, biće uvedene i posebne dažbine (prelevmani) na uvoz živih svinja.

Istovremeno, pooštavaju se mere uvoza, prometa i upotrebe zamrznutog mesa. Zamrznuto meso više neće moći da se prodaje kao sveže i da se na taj način potrošači dovode u zabludu. U narednom periodu poljoprivrednim proizvođačima biće ubrzana isplata obaveza prenetih iz prethodne godine, kao i isplata tekućih podsticaja za stočarsku proizvodnju.

**Ž. Negovanović
B. Gulan**

Šta kaže ministarka

Neće biti zabrane uvoza mleka iz EU, a problem postojećih zaliha biće rešen, izjavila je ministarka poljoprivrede Snežana Bogosavljević Bošković i navela da vrlo brzo očekuje početak otkupa svinja.

Govoreći o viškovima mleka, ministarka je rekla da će Republička direkcija za robne rezerve otkupiti postojeće zalihe mleka u prahu i da su za to obezbeđena sredstva.

- Tako će biti prevaziđen trenutni problem povećanih količina mleka", rekla je ministarka.

Prema njenim rečima, poljoprivrednici će moći kao i do sada da predaju mleko mlekarama i na taj način će se rešiti problem višaka mleka u ovom momentu s jedne strane, a sa druge strane obezbediti i konditorima da rade pod istim uslovima kao što rade i konditori u EU.

- Da smo reagovali na taj način što bismo povećali carine ili uvozne dažbine onda bismo naše konditore doveli u neravnopravan položaj tako da bi ona onda bili ugroženi - kaže Bogosavljević Bošković.

Kako je navela, cilj je da se reši problem poljoprivrednih proizvođača u ovom momentu ali tako da se u isto vreme ne napravi problem industriji i da se u ovakvim situacijama moraju pažljivo odmeravati mere i rešenja, i imati balansiran pristup.

- Važno je da ova istina teška vremena kada se radi o poljoprivrednoj priovizvodnji na neki način sa što je moguće manje loših posledica preživimo i da dočekamo bolja i stabilnija vremena", poručila je ministarka poljoprivrede.

Kada je reč o otkupu svinja, Bogosavljević Bošković navodi da

više nema prakrično ništa sporno osim tehničkih detalja za otkup svinja.

Potrebno je utvrditi, kako kaže, mesto na kome će proizvođači doterati svoje svinje, odnosno klanici koji će te svinje dalje otkupiti i ugovore koji će biti potpisani.

Dodalje je da će na osnovu tih ugovora poljoprivrednicima biti isplaćen novac ili će u zamenu za otkupljene svinje dobiti merkantilni kukuruz u onom odnosu koji je dogovoren i koji je Vlada Srbije i usvojila.

Ocenila je da je najvažnije da je postignut dogovor i da je Vlada Srbije poštovala sve ono što su dogovorili porizvođači svinja, predstavnici resornih ministarstava koji učestvuju u tom procesu i Republička direkcija za robne rezerve.

Izvozimo jer imamo kvalitet

- Mi sa Ruskom Federacijom sarađujemo već nekoliko godina, a poznato je da je naš proizvod daleko kvalitetniji od voća u Poljskoj. Mi samo radimo naš posao i ne znamo šta se krije iza cele situacije - kaže voćar Dragan Krivošija

Tragom priča i naslova koje se ovih dana mogu videti u srpskim medijima, da Rusi sumnjuju odakle Srbiji tolika količina jabuka, zbog čega je pojačana kontrola uvoza i pojačane su provere postoje li nelegalni tokovi ovog voća, obratili smo se na pravu adresu - Novi Slankamen, selo u kojem je jabuka najpoznatiji izvozni brend, i to baš na tržište Rusije. Voćari iz Slankamena kažu da se jabuka uspešno izvozi nekoliko godina unazad upravo zbog kvaliteta, da država treba da se pozabavi ovim pitanjem i stane na stranu poljoprivrednika, koji često rade svoj posao.

- U toku smo sa aktuelnom situacijom o kojoj se govori poslednjih nedelja. Sigurno je da je u našem interesu da izvoz jabuka bude što veći i to nije sporno. A kada je reč upravo o toj temi da je sumnjava velika količina jabuka koju izvozimo, tu nema govora, jer je poznato da Srbija ima velike površine pod voćem i velike prinose. Ne radi se o izvozu od juče, mi sa Ruskom Federacijom sarađujemo već nekoliko godina, a poznato je da je naš proizvod daleko kvalitetniji od recimo voća u Poljskoj. Mi samo radimo naš posao, bavimo se poljoprivredom i ne znamo šta se krije iza cele situacije - kaže **Dragan Krivošija**, voćar i duvandžija iz Novog Slankamena i ističe da su ovih dana počeli aktuelni prolećni radovi u voćnjacima.

- Voće u Slankamenu je počelo da pušta pupove, tako da je ovih dana najaktueltinija zaštita u voć-

Dragan Krivošija

njacima i prskanje. Vremenski uslovi pogoduju, puno je sunčanih dana pa imamo više posla nego u prethodnom periodu. Takođe se radi obrada, zatvaranje vlage i ostali aktuelni poljoprivredni radovi, tako da provodimo po nekoliko sati u našim voćnjacima, ali to nisu one obaveze kao kad je berba u toku kaže Dragan.

S obzirom da je prošle godine rod bio izuzetno dobar voćari se i ove godine nadaju sličnim prinosima.

- Popova ima dosta, videćemo da li su rodni ili ne - tvrdi on i kaže će

sve biti izvesnije tek kada se pojavi cvet. Bili bi zadovoljni da rod bude u nivou prošlogodišnjeg i naravno da prodaja bude dobra.

Kada je reč o ceni jabuke, ona je prošle godine iznosila oko 40 dinara, a najveći deo roda je prodat kaže ovaj voćar iz Slankamena.

- Veoma sam zadovoljan prošlogodišnjim prinosom jer smo imali minimalne gubitke. Cena je bila zadovoljavajuća a samim tim i prodaja. Ukoliko i ova godina bude kao prošla, mi ćemo biti jako zadovoljni - naglašava on i izražava nadu da će se nastaviti povoljne vremenske prilike.

Govoreći o temi da je dobar deo roda jabuka u selu ostao nenaplaćen Dragan kaže da je istina da su ljudi davali robu bez para.

- Neki su dobili deo novca, neko sve a neko ništa, stvar je u tome kakav su ljudi dogovor postigli. Imao sam i ja mnogo kupaca koji su došli bez para, a kada nekog vidite prvi put i nudi vam sve osim novca, sigurno da ćete biti obazrivi - tvrdi Krivošija i kaže da sa novom sezonom počinju nova ulaganja i iz tog razloga nije bilo pametno davati robu tek tako. On kaže da je je ovih dana aktuelan i duvan tako da proleće donosi nove poslove.

- Duvan je u plastenicama, zasejan pre par dana i polako kreće jer mu temperature pogoduju. Već krajem aprila, početkom maja duvan nosimo u polje gde ćemo ga rasadivati, tako da nas očekuju obimni poslovi u voćnjaku i na njivi - kaže Krivošija.

M. Balabanović

Ruska zabrinutost

Rusi sumnjuju da je Srbija uvučena u nelegalnu trgovinu jabukama

Rusko telo za nadzor uvoza poljoprivrednih proizvoda "Roselkoznadzor" saopštio je u nedelju da je zabrinuto zbog značajnog povećanja izvoza jabuka iz Srbije i predložilo je da se po tom pitanju održe konsultacije.

- Tokom analize količina proizvoda koji dolaze u Rusiju iz Srbije, uočen je znatan porast količina jabuke. Zbog toga, Roselkoznadzor je zatražio od nadležnih srpskih vlasti da se održe konsultacije i da informacija o proizvodnji jabuka u Srbiji i reeksportu jabu-

ka proizvedenih u trećim zemljama", objavilo je to telo na svom veb sajtu.

U januaru ove godine, "Roselkoznadzor" je saopštio da sumnja da je Srbija uvučena u nelegalnu trgovinu jabuka, kruški, kupusa i povrća, preneta je ruska agencija Tass.

Moskva i Beograd su se tada dogovorili da potpišu bilateralni dokument koji "reguliše akcije srpske strane u obezbeđenju bezbednosti snabdevanja povrćem ruskog tržišta".

Izvoz u Rusiju nije ugrožen?

Ambasador Ruske Federacije Aleksandar Čepurin poručio je u utorak da izvoz srpskih poljoprivrednih proizvoda u Rusiji ni na koji način nije ugrožen, niti je postojala bilo kakva mogućnost za uvođenje zabrana vođa i povrća iz Srbije na rusko tržište.

Čepurin je, nakon razgovora sa potpredsednikom vlade i ministrom trgovine Rasimom Ljajićem i poljoprivrede Snežanom Bogosavljevićem Boškovićem, istakao da je reč isključivo o tehničkim stvarima o kojima će već naredne nedelje u Beogradu razgovarati nadležne inspekcijske službe dveju država.

Ministri Ljajić i Bogosavljević Bošković su upoznali ambasadora Čepurina sa uspostavljenim sistemom kontrole izvoza voća i povrća iz Srbije u Rusiju, koji su nadležne službe dve zemlje aktivirale 2. marta ove godine.

Taj sistem podrazumeva slanje skeniranih fitosertifikata i pre nego što pošiljka proizvoda bude upućena na rusko tržište.

Cilj takve procedure je da nadležne službe Ruske Federacije budu unapred upoznate sa tačnom sadržinom pošiljki koje bi trebalo da stignu na rusko tržište, saopšteno je iz Ljajićevog kabineteta.

Trgovinski sporazum sa Rusijom ni na koji način ne sme biti ugrožen, kao ni srpski izvoz na rusko tržište i zato će Srbija ispitati na vode medija o navodno povećanom izvozu jabuka, iako Beograd o tome nije dobio zvaničnu informaciju, poručili su srpski zvaničnici.

Ministar trgovine Rasim Ljajić

potvrđio je da je izvoz jabuka iz Srbije u Rusiju u ovoj godini porastao i to značajno više nego što su to saopštili ruski mediji.

Ruski mediji su objavili da je izvoz jabuka iz Srbije porastao za 48 odsto, a Ljajić kaže da je ta cifra veća za čak 20 odsto, te da je to zbog tržišnih viškova koje naša zemlja ima.

- Mi i dalje imamo tržišne viškove kada govorimo o jabukama, jer za izvoz imamo 330 hiljada tona, a ukupno smo u ceo svetu izvezli 127 hiljada tona jabuka - kazao je Ljajić.

Ministarka poljoprivrede Snežana Bogosavljević Bošković izjavila je da veruje da su u pitanju samo navodi ruskih medija kada je reč o izvozu jabuka, ali je dodala da je to pitanje za nadležne službe dveju država koje će utvrditi eventualne propuste.

Bogosavljević Bošković je novinarima u Centru Sava rekla da srpske i ruske nadležne službe rade zajednički, te da je njihov zadatak da eventualne počinioce ovakvih propusta otkriju i kazne.

- Verujem da su samo u pitanju navodi medija, ali u svakom slučaju su dobri da se još jednom pojača kontrola i da se eventualno svi propust na vreme sankcionise, a oni koji su u njemu učestvovali i kazne - rekla je ministarka koja, međutim, nije isključila mogućnost da je, kako je rekla, neko uprkos svim merama predostrožnosti iskoristio i falsifikovao fitosanitarni sertifikat i pod tim falsifikatom izvezao robu u Rusiju.

Jabuka iz Sremske poznata po kvalitetu

Ona je istakla da postoji dobra saradnja i svakodnevna komunikacija sa nadležnim u Rusiji i da će navodi medija biti ispitani i da će, ukoliko se utvrde nepravilnosti, svi odgovorni snositi adekvatne posledice i sankcije.

Povodom sugestije predstavnika Ministarstva poljoprivrede da se za deset dana zabrani izvoz svih fitosanitarnih proizvoda iz Srbije u Rusiju, Bogosavljević Bošković je rekla da ministarstvo nije dobilo nikakve zvanične informacije i da će, ako je to tačno, preduzeti sve mere da se spreče eventualne zlostupbe.

Ona je rekla da je ministarstvo kolegama u Rusiji dostavilo tražene podatke o obimu proizvodnje voća i povrća.

Dodata je da je prema tim podacima jasno da su naši izvozni potencijali daleko veći od onih količina koje smo u prošloj godini plasirali na tržište Rusije.

Ministar trgovine, turizma i telekomunikacija Rasim Ljajić kazao je u utorak da izvoz Srbije u Rusiju nije ugrožen i da je do problema s jabukama o kome su mediji pisali došlo zbog zabune u komunikaciji i zbog toga što su Rusi posumnjali da je jedan izvoznik pokušao da reeksportuje jabuke iz EU.

Ljajić je gostujući na Radio-televiziji Srbije kazao da smatra da su te sumnje neopravdane i da je Srbija sprečila jednu takvu isporuku s jabukama za reeksport iz zemalja Evropske unije, ranije u martu.

On je kazao da je moguće da

neko falsifikuje sertifikate koje ima Srbija i da je kako bi to sprečilo Ministarstvo na čijem je čelu 2. marta ove godine dogovorilo da se vrši najava svakog sertifikata i da se sertifikat prati još od Srbije.

Ljajić je kazao da je druga vrsta zaštite proizvoda koji se šalju u Rusiju to što će Srbija slati dokumentaciju ne samo direktno ruskom ministarstvu već i ruskoj ambasadi ovde.

Ljajić je kazao da Srbiji odgovara da se odnosi Evropske unije i Rusije stabilizuju, jer Srbija koristi sporazum o slobodnoj trgovini s Rusijom.

- To je naš adut, nisu naš adut sankcije koje je Rusija uvela prema zemljama EU. Oscilacija rublje je poremetila čak i očekivanje da bi mi mogli značajno da povećamo izvoz u Rusiju. Neki naši privredni su pretrpeli velike gubitke zbog rublje - kazao je Ljajić.

Inače, prema rečima Ljajića, Srbija je prošle godine uvezla jabuka u vrednosti od 5,9 miliona evra, od toga je uvoz iz EU iznosio 3,7 miliona evra.

Srbija, dugogodišnji ruski saveznik, navodi agenciju Tass, nije na listi zemalja kojima je Moskva u avgustu zavela embargo na izvoz u Rusiju, kao odgovor na sankcije EU Rusiji zbog Ukrajine.

Otkako je objavljen ruski embargo, uvoz jabuka iz Srbije u Rusiju je porastao za 48 odsto, na 118.000 tona, prema ruskoj federalnoj carinskoj službi a vrednost je porasla za 82 odsto, na 98 miliona dolara.

Muka i seme u istoj brazdi

Da ima više radnika, a manje lopova i raznih koristoljubaca koji jedva čekaju da cene padnu pa da nam uzmu sve što mogu, bilo bi svima bolje - Muka i seme su u ovom našem poslu u istoj brazdi. Tu nema i nikada nije ni bilo razdvajanja

Pripremni radovi za ovogodišnju setvu uveliko su utočku. Promenljivo vreme i najavljenе padavine poterale su sremske paore na njive.

Među onima koji su nedelju za nama posvetili oranicama bio je i Mitrovčanin **Miroslav Mihajlović** koga smo zatekli na poslovima bacanja đubriva.

- Imam 90 jutara zemlje, nešto u ličnom vlasništvu, a nešto je u arendi. Sejem obično kukuruz i soju, a bilo je do prošle godine i repe, mada, kakve su cene bile, rekao sam sebi I toga se držim, neću je više sejati ni u saksiji. Što se tiče setve, ona će biti skuplja, to je već sasvim evidentno, ali ko nas pita. Imao sam ja i svinje, pa su nas i tu nakupci, prekupci i država prešli. Poslednji turnus je brojao 80 komada i sve sam ih dao za budžasto, samo da mi više ne zauzimaju prostor. Na ma treba od 150 do 170 dinara, a teško se sada može doći i do 120, priča Miroslav uz napomenu da trenutno hrani i pet bikova

Dušan Orlović

od kojih očekuje više nego što su mu svinje donele. - Da ima više radnika, a manje lopova i raznih koristoljubaca koji jedva čekaju da cene padnu pa da nam uzmu sve što mogu, bilo bi svima bolje. Muka i seme su u ovom našem

poslu u istoj brazdi. Tu nema i nikada nije ni bilo razdvajanja.

Država otima, mi trpimo...

U pripremnim radovima protekle nedelje bio je i **Duško Orlović** koga smo zatekli u rumskom ataru. U traktoru je kaže već više od šest decenija i za to vreme preko njega, njegovih 17 jutara zemlje i mehanizacije prešle su razne reorganizacije poljoprivrede, velike ideje i planovi od kojih, ističe, na kraju nije ostalo ništa.

- Ja evo imam 74 godine. Ceo život, svaki dan od jutra do mraka sam u traktoru i sada, kada treba da se povučem iz ovog posla, da ubiram plodove svog rada, došao sam u situaciju da sam uvek na početku i da mi je badava sva muga muka. Semena su skupa, uz to nisu ni sva zaštićena, gorivo i nafta su skupi i malo ko ima bilo kakvu računicu u poljoprivredi. Sa druge strane, država je naučila da otima od nas, mi smo naučili da trpimo sve što nam se na leđa svali, ali i pored toga da još uvek ne mogu da poverujem da tako negde gore, među onima koji sve ovo uređuju i vode postoje samo oni koji misle da smo mi nekakva kasa iz koje se može zahvatiti kad i koliko treba. Pogledajte oko sebe i pošteno recite, koliko ima onih pravih mladih seljaka? Nas grobova, da se tako izrazim, koji smo već srasli za svoje traktore i kojima smo dojadili, verujem, bar koliko i oni nama, ima dosta. Ali naše vreme prolazi, a mlađih nema. Moj traktor i ja imamo oko sto godina. Ja imam 73 godine, traktor ima 31 i mogu vam reći da je mrtva trka između nas dvojice. Kad god sedem i odem na njivu, svaka brazda mi izgleda kao ona staza za trke. Pa se nas dvojica takmičimo ko će duže da izdrži. Što više vreme od-

Miroslav Mihajlović

miče, sve više sam ubedjen da će me moja „Rakovica“ preteći, priča ironično Dušan i dodaje: - Što ono kažu naši stari, on trpi, vuče i misli se ako mom traktoristi, ako je lud, pa još nije uvideo da od ovog nema ništa.

Sve je isto – ništa se ne isplati

Na svojih 17 jutara deda Dušan seje kukuruz, žito i soju. Šta god sejao, kaže, uvek dođe na isto, jer isplate svakako nema.

- Prošle godine imali smo problema sa poplavama i da voda ne bi došla do Železničke stanice, nisu imali kud i vratili su je nama u atar. Svi mi to razumemo, ali smatramo da smo i mi morali biti učaćunuti u davanje odštete. To je izostalo i dobili smo svega nekoliko litara goriva, taman toliko da upalimo dotrajalu mehanizaciju i da odemo da se podavimo. Ja lično nemam razloga da budem zadovoljan. Ne sporim da ima i takvih, ali to su, ako ćemo pravo, obično oni veliki koji su često i u dosluhu sa

onima koji donose odluke. Vi imate ljudi koji rade i po nekoliko stotina jutara. Da li oni plaćaju državi šta treba, kako preživljavaju ja ne znam, priča Dušan Orlović.

Imali su Orlovići i svinje i kao najveći deo sremačkih svinjara, nisu bili zadovoljni otkupnom cennom. Poslednji turnus od tridesetak komada, priča deda Dušan, otišao je za svega 105 dinara po kilogramu.

- Mogu samo ovako da se želim, ako me neko pita, inače čutim i trpim. Nakupce ne interesuju naše muke i brije. Oni ne proizvode, nijima je lako. Što mi manje dobijemo, to oni bolje žive. Ako ja to vidim, onda nije moguće da oni iznad mena, koji bi trebali da budu učeniji i pametniji to ne vide. Ako vide, a ne zanima ih, onda im na čast. Ako im je na čast, šta onda ima i da se kuča. Čuti, trpi i radi, jer se od nečeg mora živeti, priča ozlojedeno Duško Orlović.

Kada se sve sabere, napominje vredni rumski paor, bolje je bilo u vremenu u kojem je država zemlju otimala i određivala maksimum imanja. Tada se, smatra, barem znao red, postojao je plan i seljak je osećao kakvu takvu sigurnost.

- Optimali su, jesu. Nikada nije bilo seljaku toliko dobro da bi mogao da pева. Mom dedi su oni koji nisu bili komunisti čupali i brkove. Ovi još uvek nisu počeli sa brkovima, ali ne mogu reći da ostalo nisu počeli da čupaju. Možda će sve ovo što ja pričam izgledati kao obična kuknjava, ali nije tako. Mi paori radimo i kad drugi odmaraju. Mi nemamo ni godišnji, ni raspust, nemamo ni štrajk, a opet smo ti koji hrane ovaj narod. Zato mislim da imamo možda i najviše prava da kažemo šta nas muči. Valjda će nas nekad neko i čuti, zaključuje razgovor Dušan Orlović.

**S. Lapčević
M. Mileusnić**

Nova brazda – nova trka

PROLEĆNA SETVA U SREMU

Setva na 179.455 hektara

Manje šećerne repe i suncokreta, soje će biti više zbog prošlogodišnjeg dobrog roda i odlične cene

Visoke podzemne vode i prevlaženo zemljište u pojedinim opštinama sprečavale su sremske ratare da završe pripreme za prolećnu setvu. Ipak, s lepšim danima zimska brazda se zatvara, a setva počinje.

Što se tiče setve šećerne repe, stručnjaci upozoravaju ratare da pre setve provere da li su u zemljiste zaostali štetni organizmi koji mogu mogu da smanje prinos repe i za polovicu roda.

Inače, za prolećnu setvu u Sremu je ostalo 179.455 hektara, pošto je jesenjas zasejano 59.275 hektara.

- Što se tiče prolećne setve, najveće površine će biti pod kukuruzom, tačnije oko 119.910 hektara, odnosno oko jedan posto više nego prošle godine. Na drugom mestu je soja za koju se planira da će zauzeti površinu od 25.565 hektara, što je za 14 posto više u odnosu na prešlu godinu. Kod šećerne repe planiramo smanjenje površina, nakon toga što su prošle godine šećerane prekršile

Vladimir Vlaović

dogovor. Ugovorenna cena šećera sa poljoprivrednim proizvođačima bila je oko 4,5 dinara po kilogramu, da bi je šećerane smanjile na 4,00

Setva kukuruza treba da se obavi na skoro 120 hiljada hektara

dinara po kilogramu. Sve to će se odraziti na smanjenje površina pod repom za oko 15 odsto u odnosu na prešlu godinu pa će šećernom repom biti zasejano 12.250 hektara – kaže **Vladimir Vlaović**, generalni sekretar Sremske privredne komore.

On navodi da će isti slučaj biti i sa suncokretom za koji je isplanirano 7.610 hektara, što je za 12 posto manje nego prošle godine.

Semenskim kukuruzom će biti zasejano oko 1.300 hektara, povrćem oko 5.050 hektara, krmnim biljem 3.415 hektara, duvanom oko 2.740 hektara i ostalim kulturama 1.320 hektara, što je ukupno 179.455 hektara. Razlog povećanju površina pod sojom su prošlogodišnji prinosi i solidna cena.

Kada su u pitanju pšenica, ozimni ječam i tritikal, zasejano je ukupno 59.275 hektara, od čega je 52.338 hektara pod pšenicom koja trenutno solidno izgleda. Savet za poljoprivredne proizvođače je da obidu polja pod pšenicom kako bi videli da li ima šteta od poljskih miševa, a trebalo bi i što hitnije da završe prihrane pšenice nitratnim đubrivima. Prošle godine su pšenici najviše napadale žutilo pšenice i rđa lista, tako da bi proizvođači mogli da počnu da obilaze polja, a ukoliko uoči tragove bolesti, da reaguju fungicidima.

M. T.

BRESTAČ • SAVA STOJAKOVIĆ PROIZVOĐAČ SVINJA

Svinjarstvo ima šansu!

Ovaj vredni Sremac je tokom protekle godine utovio 430 komada svinja i u 10 turnusa na tržište izneo blizu 50 tona kvalitetnog svinjskog mesa. U svojim svinjcima, Stojaković trenutno i, kako kaže, u svakom momentu ima oko 250 komada svinja: krmača praščara, prasića, tovljenika

Tokom svoje istorije, sremska ravnica, smeštena između Dunava i Save bila je ne samo kulturni i istorijski centar Srba Južne Ugarske, već i značajna trgovачka i poljoprivredna, pre svega stočarska oblast u kojoj je dominiralo svinjarstvo. Ova istina bila je naročito vezana za one delove Sremsku koji se naslanjaju na, kako se nekada govorilo, „beogradsku Savu“, ili danas „Donji“, odnosno „Svinjski“ Srem.

Poslednjih decenija, prateći opštu tendenciju propadanja poljoprivrede, stočarstva, a to posebno važi za svinjarstvo u Sremu svedeno je na minimum, a poslednji protesti svinjara, strahuju mnogi, mogao bi da nagovesti njegovu dalju stagnaciju.

Međutim, da svinjarstvo u Donjem Sremu ima svoju perspektivu i svoje perjanice koje od uzgoja svinja ne odustaju bez obzira na teškoće sa kojima se susreću, potvrđuje primer **Save Stojakovića** iz Brestača, koji je na nedavno održanom, 41. po redu Saboru rekordera Srema, dobio treću nagradu za ostvarene rezultate u proizvodnji svinja.

Kako je tada u obrazloženju nagnute rečeno, ovaj vredni Sremac je tokom proteklete godine utovio 430 komada svinja i u 10 turnusa na tržište izneo blizu 50 tona kvalitetnog svinjskog mesa. U svojim svinjcima, Stojaković trenutno i, kako kaže, u svakom momentu ima oko 250 komada svinja: krmača praščara, prasića, tovljenika.

- Sve što sam ikada izvezao za tržište moj je proizvod od početka do kraja. Nekako najviše verujem sebi, imam sopstveni način tova, a tokom

Sava Stojaković: Sremci ne odustaju od svinjarstva

vremena i ljudi sa kojima sarađujem navikli su na već ustaljeni kvalitet. To je u poslu kojim se ja bavim naročito važno. Trenutno imam 26 praščara i polako povećavam njihov broj, jer samo uz veću količinu tovljenika ovaj posao može da se isplati, objašnjava Sava i napominje da su sa trenutno maksimalnom cenom od 120 dinara po kilogramu, svinjari na velikom gubitku. - Kako već ne postoji mogućnost da se cena podigne na minimum 150 dinara, onda nam je jedino rešenje da budemo stalno na tržištu, ali ni to nije konačno rešenje jer se uvek postavlja pitanje koliko oni slabiji proizvođači mogu izdrže takav tempo ra-

da. Nedostatak novca nadoknađuje se količinom. Pri tome, mi domaći proizvođači se trudimo da u toj količini budu i kvalitet. Za razliku od stranaca, ipak smo mi stalno prisutni na ovom tržištu, ovde živimo i na kraju krajeva i sami se hranimo istim tim mesom.

Stalnost na tržištu, smatra Sava, glavni je preduslov opstanka i uspeha. Oni poljoprivrednici, priča ovaj rekorde, koji „zatvaraju“ tovljenike samo u vreme kada cena žive vase skoči, zahvaljujući nepredvidivost tržišta često ne mogu da kompenzuju nagle padove cene. Stalno prisustvo na tržištu donosi sa sobom i imperativ konstantnog razvoja kvaliteta.

Kao i većina Sremaca, pored uzgoja svinja, Stojaković se bave i ratarstvom. Trenutno, svojim radom obrađuju 120 hektara zemlje, a sve sa ciljem stvara samoodržive proizvodnje.

- Sve što koristimo u ishrani svinja je naše. To nam sa jedne strane, da se vratimo na početak, garantuje kvalitet, a sa druge samoodrživost što u vremenima u kojima živimo nije za potcenjivanje i sve što kupujemo sviđe se najčešće na premikse, priča Sava i dodaje: - Istini na volju, ima momenata kada se više isplati kupovina kukuruza nego sopstveno uzgajanje, ali sa druge strane, pruža stabilnost domaćinstvu u trenucima kada hrana za oštvrta visoku cenu.

Na svojoj zemlji, Stojaković sejukukuruz, soju, pšenicu i sunčokret. Deo se koristi za tov, a deo iznosi na tržištu, koje prodaju na tržištu. Vredni brastački domaćini trenutno planiraju da prošire smeštajne kapacitete za tovljenike, što, rekli bi na žalost ne važi i za ratarstvo.

- Da bi nešto uradio na polju ratarstva, neophodna je radna snaga, a do toga danas nije lako doći. Danas se stalno priča o krizi i to je na mestu, ali sa druge strane istina je i to da je malo onih koji žele da se bave fizičkim poslovima pa je tako teško naći dobru radnu snagu za rad u poljoprivredi. Za sada smo samoodrživi, mahom sve sami radimo, dok jedino u vreme većih Sadašnjih obim proizvodnje praktično sami uspevamo da održimo. Ima nas sedam i kada dođu veći sezonski radnici svi radimo bez odmora i zadrške. Kako smo uspeli da izgradimo dobro opremljene i moderne svinjice,

sam proces namirivanja nam ne odnosi previše vremena. Veliku pomoć i u radu i u iskustvu imam od oca Živana, a tu je i sin Nikola tek ulazi u posao, nastavlja priču Sava.

Jedan od najvećih problema sa kojima se srpsko stočarstvo suočava, kako ističe Sava Stojaković jeste nedostatak ugovora sa otkupljivačima koji bi garantovali siguran otkup po ugovorenoj ceni.

- Mnogo znači kada znate kako, kome i pod kojim uslovima plasirate robu. Umesto sigurnosti, stočari trenutno nemaju nikakav uticaj na tržište, što nije dobro ni za nas, ni za potrošače, čime se opet vraćamo na početak, na priču o kvalitetu. Naši svinjari trenutno nemaju svoje udruženje, čemu, nažalost, u velikoj meri možemo da zahvalimo sami sebi, odnosno našoj nesloži i nemogućnosti da shvatimo da samoj zajedničkom nastupom možemo da osiguramo bolje pozicije. Umesto toga, na delu je trka za ličnim u suštini sitnim zaradama, pa onda nije ni čudo to što usled takvog tako lošeg odnosa prema poslu svaki oblik organizovanja počinje i završava kao prazna priča. Ne treba tu mnogo amnestirati ni državu. Svi pričaju i svima je jasno da poljoprivreda treba da bude ono što već jeste, jedan od stubova našeg razvoja i apsolutni prioritet svima koji misle da nesto dobro urade. Potencijali koje imamo su veliki. Smatram da nisu iskorisćeni kako i koliko treba, a da li će na tom polju doći do pomaka, ne mogu da garantujem. Paorsko je da radimo, a da li ćemo imati podršku ili ne, na drugima je da odlučuju, zaključuje Sava.

S. Lapčević

AKTUELNOSTI

NOVI SAD • APEL IZ „VOJVODINAŠUMA“

Ne paliti vatru na otvorenom prostoru

U proteklih deset godina je samo u AP Vojvodini stradalo preko 1.000 hektara šuma i obraslog šumskog zemljišta

Požari svake godine nanose neprocenjive štete

Javno preduzeće „Vojvodinašume“ apeluje na javnost i podseća da šumski požari predstavljaju izuzetnu opasnost za šume i šumske eko-sisteme. Uzrok izbijanja požara je prema statističkim pokazateljima u više od 95 odsto slučajeva ljudski faktor.

- Želimo da skrenemo pažnju građanstvu da se nalazimo u prvom godišnjem periodu pojačane opasnosti od požara jer su u šumi i na polju prisutni suvi biljni ostaci od prethodne godine. Kao veoma zapaljivi predstavljaju opasnost za pojavu i širenje požara, te iz navedenih razloga apelujemo da se ne pali vatra na otvorenom prostoru, saoštava JP „Vojvodinašume“.

U slučaju da do požara ipak dođe, odmah treba reagovati upućivanjem poziva nadležnim organima ili najbližoj radnoj jedinici JP „Vojvodinašume“. Na ovaj način potencijalne štete mogu biti svedene na najmanju moguću meru.

Šumski požari godišnje nanose neprocenjive štete šumskom fondu Republike Srbije. U proteklih deset godina je samo u AP Vojvodini stradalo preko 1.000 hektara šuma i obraslog šumskog zemljišta. Očekujemo pomoć pojedinaca, nevladinih organizacija, lovačkih udruženja, ekoloških pokreta i ostalih institucija da podrže ovaj apel kako bi se šume sačuvale od požara, navodi se u saopštenju.

S. P.

BEOGRAD • UNAPREĐENJE PORESKOG SISTEMA U POLJOPRIVREDNOM SEKTORU

O angažovanju sezonskih radnika

Istaknuto je da su vrlo često sezonski radnici angažovani a da nisu prijavljeni, a konstatovano da bi smanjenje opterećenja na zaradu sezonskih radnika povećalo broj prijavljenih radnika

Sa sastanka posvećenog poreskom sistemu u poljoprivredi

Bogosavljević Bošković sa saradnicima Severnobanatskog okruga, 17. marta 2015. godine, kada su poljoprivredni proizvođači izneli niz predloga za reformu poreskog sistema u poljoprivrednom sektoru. Tom prilikom ministar Bogosavljević-Bošković je istakao da je opredeljenje Ministarstva rešavanje konkretnih

problema poljoprivrednika i sprovođenje agrarne politike koja za cilj ima kreiranje povoljnog poslovnog ambijenta za rad u poljoprivrednom sektoru i obećala poljoprivrednicima da će se Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine uključiti u rešavanje i ovih problema.

S. P.

Stanje voćarskih i ratarskih kultura

PROGNOZNO IZVEŠTAJNA SLUŽBA
ZAŠTITE BILJA
AP VOJVODINE

Na terenu RC Ruma kod svih sorti jabuke je došlo do kretanja vegetacije. Jabuka se nalazi u fenofazi osetljivoj na infekciju prouzrokovачem čadave krasavosti jabuke (od 07 do 10 BBCH: od pucanja lisnih pupoljaka, do zeleni lističi 1-10 mm iznad ljuštare pupoljka, prvi listovi se odvajaju ("mišje uši").

Laboratorijskim pregledom prezimelog lišča 20.03. utvrđena je dozrelost pseudotocija od 22% kod sorte Zlatni delišes i 18,5% kod sorte Ajdared.

Zbog intenzivnog porasta i osetljive fenofaze jabuke, prisutva zrelih askospora i najavljenog kišnog perioda, preporučuje se preventivni tretman preparatima na bazi bakra (Cuprozin 35-WP 0,35%, Nordox 75 WG 0,2-0,25%, Blauvit 0,25%, Bakaroksihlorid - 50 0,75%, Bakr-ocid S-50 0,75 % i sl.).

Laboratorijskim pregledom prezimelog lišča 20.03. utvrđena je dozrelost pseudotocija od 22% kod sorte Zlatni delišes i 18,5% kod sorte Ajdared.

Zbog intenzivnog porasta i osetljive fenofaze jabuke, prisutva zrelih askospora i najavljenog kišnog perioda, preporučuje se preventivni

tretman preparatima na bazi bakra (Cuprozin 35-WP 0,35%, Nordox 75 WG 0,2-0,25%, Blauvit 0,25%, Bakaroksihlorid - 50 0,75%, Bakr-ocid S-50 0,75 % i sl.).

Jabuka se na terenu Sremske Mitrovice nalazi u fenofazi BBCH 09 (zeleni lističi 5mm iznad ljuštare pupoljka) do fenofaze 10 (zeleni lističi 10 mm iznad ljuštare pupoljka, prvi lističi se odvajaju - faza mišjih ušiju).

Praćenjem dozrelosti peritecija koje smo izolovali iz prošlogodišnjeg lišča, ustanovili smo da je dozrelost peritecija 28 %.

Kako se u narednim danima nadvljuje duži kišni period sa temperaturama koje bi mogle prouzrokovati nastanak uslova za infekciju, preporučuje se proizvođačima tretman sa preparatima na bazi bakra.

Mogu se koristiti neki od sledećih fungicida.

a.m.bakar oksihlorid Nordox u konc.0,2-0,25%

a.m. bakar oksihlorid Bakaroksihlorid u konc.0,75%

a.m.Kocidee 2000 u konc.0,3-

0,4%

a.m. bakar oksihlorid Cuprozin 35-WP u konc. 0,35-0,4%

Ajdared

Zaštita kajsije

Kajsije ranije grupe zrenja nalaže se u fenofazi početka cvetanja BBCH 59, prvi cvetovi otvoreni.

Preporučuje se proizvođačima fungicidni tretman u cilju suzbijanja patogena Monilia laxa, koji izaziva sušenje cvetova i grančica kod košćavog voća.

Proizvođači mogu uzeti neki od sledećih preparata:

a.m.ciprodinil preparat Chorus 50 WG u konc.0,03-0,05%

a.m.prohlorat preparati:

Octave u konc.0,02%

Mirage 45 EC u konc.0,5%

a.m.boskalid + piraklostrobin

preparat Signum 0,05-0,075%

a.m.iprodion + tiofanat metil pre-

parat Kubik plus u konc.0,2%

Zdravstveno stanje pšenice

Na području delovanja RC Kikinda, na lokalitetima Kikinda i Banatske Topole prati se pojava i razvoj patogena na listovima pšenice kao što su pepelnica (*Erysiphe graminis*); siva pegavost lista pšenica (*Septoria tritici*) i rda (*Puccinia spp.*).

Na pomenutim lokalitetima simptomi pepelnice i rde nisu registrovani ni sada kao ni u prethodnim pregledima, osim što je prisustvo rde (*Puccinia spp.*) na lokalitetu Banatske Topole utvrđeno na spontanoj korovskoj flori (travama) pored parcele.

Simptomi sive pegavosti i dalje su najdominantniji na usevu pšenice koja je posejana sredinom oktobra meseca (lokalitet Kikinda; sorta Sirtaki) simptomi prisutni na donjim listovima koji su osušeni (na ranije posejanom usevu), ali je utvrđeno postepeno blago širenje i na lokalitetu.

Banatske Topole (setva početkom novembra; sorta Simonida).

Sirenje na listovima se manifestuje u vidu manjih oaza na jednom listu (% zaražene lisne površine iznosi 8,92 %). Na lokalitetu Kikinda procenat zaražene lisne površine je veći i iznosi 24,10 %.

RC Kikinda za sada ne preporučuje mere zaštite, ali je neophodna redova kontrola useva u narednom periodu.

Zaštita zasada kupine

Obilaskom zasada kupine u selu Gunjaci na teritoriji RC Valjevo

utvrđeno je da se zasadi kupine nalaze u fenofazi „prvi list se pojavi“ (BBCH 10) kada je potrebno uraditi preventivni tretman za suzbijanje prouzrokovaca prezimljavajućih oblika patogena (prouzročavača biljnih bolesti) - bolesti sušenja izdanaka i zimskih jaja insekata i grinja.

Preporučuju se preparati na bazi bakra:

- Bakarni oksihlorid 50 (0,5-0,75%),
- Cuprazin 35 WP 0,35%,
- Cuprablau Z (0,5%), uz dodatak mineralnog ulja Galimin 2 % ili
- Plavo ulje (2%).

Simptomi sive pegavosti pšenice

Preporučuje se tretman jabuke preparatima na bazi bakra

Sorta : Simonida BBCH 23/24 Lokalitet: Ban.Topola	% zaraženih biljaka		% zaražene lisne površine	
	Septoria tritici	Puccinia spp.	Septoria tritici	Puccinia spp.
	15,55 %	0 %	8,92 %	0 %
Sorta : Sirtaki BBCH 27 Lokalitet: Kikinda	% zaraženih biljaka		% zaražene lisne površine	
	Septoria tritici	Puccinia spp.	Septoria tritici	Puccinia spp.
	27,77 %	0 %	24,10 %	0 %

Faza pojave prvog lista kupine

ŠID • JOSIP PAVLOVIĆ, PROFESOR FIZIČKOG I ZEMLJORADNIK

Poljoprivredom dopunjava kućni budžet

- Iako sam odrastao u porodici u kojoj se niko nije bavio tom vrstom posla, jer smo živeli u stambenoj zgradbi, pravi sam primer kako čovek uz malo volje i truda može sve da nauči i da bude uspešan u tome čime se bavi – kaže Josip Pavlović, iz Šida

Već punih 35 godina Josip Pavlović iz Šida obrađuje oko 16 hektara zemlje na kojoj uzgaja standardne poljoprivredne kulture: pšenicu, kukuruz, soju i suncokret. Kaže da se trudi da na vreme sve poseje, da primenjuje sve predviđene agrotehničke mere, ta da je zadovoljan prinosima koje ostvaruje. Po hektaru je u poslednje tri četiri godine imao više od šest tona pšenice, suncokreta blizu pet tona, a kukuruza oko 10 do 12 tona.

Iako je po zanimanju profesor fizičkog vaspitanja, stalno zaposlen u Osnovnoj školi „Sremski front“ u Šidu, poljoprivreda mu je sporedna delatnost i predstavlja mu dopunu kućnog budžeta.

- Kada sam tek završio fakultet nisam odmah dobio posao za stalno, nego sam radio na određeno vreme, a tri godine sam bio bez posla. Zato sam odlučio da se pridružim tistu koji je godinama pre toga obrađivao zemlju, pošto sam morao od nečega da izdržavam porodicu i troje dece koja su mi se rodila u tom periodu. Osim zemljoradnje u to vreme sam se intenzivno bavio i svinjogradnjom, ali sam odustao od toga kada se raspala Jugoslavija i kada je nestalo tadašnje veliko tržište. Jer, od 80-tih do početka 90-tih godina, odnosno do početka rata, bilo je baš isplativo toviti krmače, naročito zbog nakupaca iz Bosne koji su u to vreme dolazili u ove krajeve i otkupljivali sve što smo imali. Bio je to dosta značajan izvor prihoda, a meni je bilo posebno va-

Josip Pavlović iz Šida

žno s obzirom da ni moja supruga u to vreme nije radila. Iako sam odrastao u porodici u kojoj se niko nije bavio tom vrstom posla, jer smo živeli u stambenoj zgradbi, pravi sam primer kako čovek uz malo volje i truda može sve da nauči i da bude uspešan u tome čime se bavi – kaže Josip Pavlović, iz Šida.

Bez obzira na teška vremena koja su nastupila za poljoprivrednike, kaže da nema nameru da odustane od zemljoradnje. Priča da je ranije sejao i neke njive koje je uzimao u arenu, ali da je od toga odustao, s obzirom da cena arenade više nije u paritetu prema ceni pšenice.

- Pre petnaestak godina cena arende za jedno jutro je iznosila koliko i protivvrednost pet metara pšenice. Međutim, ubrzo je ta cena počela da raste, pa je iznosila koliko šest, pa zatim koliko i sedam metara pšenice, a onda se taj paritet više nije uopšte poštovao i počelo je preračunavanje cene u evrima, što mi se više uopšte nije isplatilo. Do sada, srećom, nisam bio primoran da koristim kredite od banaka, jedino sam koristio pogodnosti koje je država davala za regresirano gorivo. Takođe sam pre tri godine koristio i podsticaje za poljoprivrednike koji su tada iznosili oko sto evra po hektaru – kaže Josip, dodajući je od tista nasledio i svu potrebnu mehanizaciju, a da mu dosta u poslu pomaže i sin Ivan, koji – iako živi u Novom Sadu gde studira, uvek dolazi kada je sezona radova u punom jeku.

Inače, u porodici Pavlović ovih dana u toku su pripreme za prolećnu setvu. Josip kaže da je obavio prihranu pšenice ureom i dodaje:

- Vrlo je važno, a to ne mogu ispoštovati oni koji obrađuju velike površine, da se prihrana bací u rano proleće dok je zemlja suva, pre kiše, da bi je ona rastvorila. Što se tiče cene setve, mislim da će ona biti na istom nivou kao i prošle godine, jer gorivo i dubrivo koštaju isto koliko i lane, jedini je problem što su cene poljoprivrednih proizvoda manje, ne toliko soje i sojine sačme, koliko kukuruza, pšenice i suncokreta. Ipak, verujem da će se uklopiti u te cene

Traktor nasleđen od tasta

i da će ostvariti neku dobit, pošto sam se trudio da ispoštujem rok setve i da sve uradim po agrotehničkim merilima.

Prema njegovom mišljenju, država bi mogla nekim potezima da poboljša položaj poljoprivrednika, te da tako motiviše mlade koji su bez posla da počnu da se bave tom delatnošću.

- Recimo, znam za podatak da u Mađarskoj država stimuliše proizvodnju pšenice tako što daje proizvođačima po toni predate pšenice 66 evra, znači ko ostvari šest tona dobije od države 360 evra premije, a to je kod nas nezamislivo. Mi bili zadovoljni kada bi to kod nas

bilo i duplo manje. Nažalost, koliko mi se čini naša država nije u situaciji da cenom ili carinama štiti cenu proizvoda domaćih poljoprivrednika. Jer, ove godine je smanjena cena na uvoz svinjskog mesa, sa tendencijom da 2018. godine i približavanjem Srbije Evropskoj uniji carine skoro neće ni biti. To znači da će biti velika konkurenca svih vrsta proizvoda, a pre svega mleka i mesnih prerađevina i svežeg mesa iz EU. A ako tu država ne bude bila u stanju da određenim merama i premijama zaštiti domaćeg proizvođača, nastaje kako veliki problemi – kaže Josip Pavlović, iz Šida.

S. M. – M. M.

GODIŠNICE

SEDEM DECENIJA AGRARNE REFORME I KOLONIZACIJE

Život na novim ognjištima

Agrarnom reformom, u Vojvodini preko 668.000 hektara je dodeljeno bezemljašima i kolonistima. Istovremeno je iz svih krajeva tadašnje Jugoslavije pristiglo oko 250.000 ljudi

Agrarna reforma i kolonizacija 1945. godine, dakle, tačno pre sedam decenija, dva su izuzetno važna događaja u istoriji socijalističke Jugoslavije i današnje Srbije. Jer, to su bili ne samo prvi akti nove narodne vlasti posle oslobođenja, nego i odluke od dalekosežnog značaja za dalji razvoj ekonomskih i društvenih odnosa. Agrarnom reformom, ozvaničenom zakonom koji je 23. avgusta 1945. godine usvojen na Trećem zasedanju AVNOJ-a ogroman zemljišni fond od oko 1,5 miliona hektara prešao je iz ruku veleposednika i neprijatelja revolucije u ruke ljudi koji će je obrađivati. Najveći zemljišni fond stvoren je u Vojvodini. Više od 668.000 hektara oduzeto je uglavnom od pripadnika nemačke narodnosne grupe koja, zbog poznatog nacističkog držanja ogromnog svog dela, nije zaslужivala zajednički život s ostalim narodima i narodnostima u Vojvodini.

Inače, valja naglasiti da je KPJ još pre Drugog svetskog rata zahtevala agrarnu reformu. Na znamenitoj Petoj zemaljskoj konferenciji oktobra 1948. godine u Dubravi kod Zagreba, proglašena je neophodnost agrarne reforme, odnosno prerađopodela zemljišnog fonda u korist siromašnih seljaka. Kada je bio iz-

Vojvodina je kolonizacijom dobila višestruko

vestan završetak Drugog svetskog rata, KPJ i Nacionalni komitet oslobođenja Jugoslavije doneli su marta 1944. godine odluku o sprovođenju agrarne reforme i kolonizacije odmah posle oslobođenja. Svega petnestak dana posle donošenja Zakona o agrarnoj reformi počeli su u Vojvodinu stizati „vlakovi bez vozognog reda“ iz svih krajeva zemlje – Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Hrvatske, Sr-

bije, Makedonije Kosova i Metohije. Nije bilo dvoumljenja oko toga oko toga ko može dobiti kuću i zemlju u Vojvodini – samo oni koji su se borili puškom u ruci na strani Narodnooslobodilačke vojske. Na mestu oko 300.000 Nemaca proteranih iz zemlje, u ovo podneblje stigli su pripadnici svih naroda. Preciznih podataka nema, ali dr Nikola Gaćić, autor knjige „Agrarna reforma i kolonizacija u Jugoslaviji 1945 –

koja je i svake nedee objavljivala podlistak „Kolonist“. Ali, svoj sud iznosi i dr Nikola Gaćić, istoričar, koji se pet decenija bavi kolonizacijom. „Narodna vlast u Vojvodini je dosta učinila da se kolonisti dočekaju što je moguće bolje. Tu se očituju velika razlike između kolonizacije posle Prvog i Drugog svetskog rata. Koloniste iz prve kolonizacije nije, tako reći, niko dočekao. Došli su, što se kaže, na golu ledinu, dok su kolonisti u drugoj kolonizaciji dočekivani srdačno. A, valja imati na umu da je tada trebalo prehraniti 250.000 duša. Jer, kolonisti su u ogromnoj većini u Vojvodinu dušli između septembra i decembra 1945. godine i do nove žetve trebalo ih je hranići.

Vojvodina je kolonizacijom dobila višestruko. U prvom redu brojnu populaciju, spremnu da se uključi u sve tokove privrednog i društvenog života. Istina, bilo je i početnih nesporazuma. Starosedeoci su pomalo potcenjivali gorštakе, a ovi opet, tu i tamo težili nekakvom avangardizmu, odnosno smatrali da su više dali NOR-u. Ali, to su bili tek sporadični slučajevi koji tih prvih posle-raatnih godina nisu bitnije uticali na sveukupnost odnosa u Vojvodini.

B. Gulan

GAJENJE SLATKOG KROMPIRA - BATATA

Otporan na bolesti i štetočine

Slatki krompir zbog svojih bogatih nutritivnih vrednosti spada u hranu visokog kvaliteta, za kojom je poslednjih godina sve izraženija tražnja

Pišu: Olivera Sekulić, dipl.ing.

Vladimir Sabadoš, dipl.ing.

PSS Sombor

Poslednjih godina, na tržištu naše zemlje, sve je izraženija tražnja za slatkim krompirom ili batatom. Ovo retko gajeno povrće, iako je tropskog biljka uspešno se može gajiti i u umerenom klimatu, gde se gaji iz rasade. Batat je pogodan za organsku proizvodnju jer je biljka dosta otporna na bolesti i štetočine. Slatki krompir zbog svojih bogatih nutritivnih vrednosti i prijatnog ukusa postaje sve značajniji u povrtarskoj proizvodnji gde je poslednjih godina sve izraženija potreba za proizvodnjom hrane visokog kvaliteta.

Opštne osobine

Slatki krompir (*Ipomea batatas* L.) je višegodišnja tropskog biljka, poreklom iz Srednje i Južne Amerike. Masovno se gaji i koristi u Aziji, Americi i Africi, dok je u našoj zemlji retko gajena biljna vrsta [2]. Iako je u toplijim krajevima slatki krompir dvogodišnja biljka u Srbiji se gaji kao jednogodišnja kultura. U ishrani se koriste sekundarna zadebljanja korenata i mlado zeleno lišće. Postoji veliki broj različitih vrsta a najpoznatiji je slatki krompir belog, narandžastog i ljubičastog korenata. UKUS MU JE SPECIFIČAN, slatkast zbg čega je dobio naziv slatki krompir iako nema nikakve morfološke sličnosti sa krompironom. Slatki krompir-batat pripada familiji *Convolvulaceae*, dok je krompir (*Solanum tuberosum* L.) pripadnik familije *Solanaceae*. [1] Deo slatkog krompira koji se koristi u ishrani je zadebljali deo korenata.

Na jednoj biljci može se razviti 4-18 zadebljalih korenata, pojedinačne težine od 100-500 grama. Stabljika formira vrežu a dužina varira od 60 cm pa do 5 m. Listovi su sročili i glatki, dok cvetovi variraju od svetlo ružičaste do svetlo ljubičaste boje.

Hranljiva i upotrebljiva vrednost

Slatki krompir je visokoenergetska kultura, sadrži puno skroba, malo šećera i nimalo masti. Bogat je vitaminima (A, B6, C, E), mineralima (K, Ca, Mg, Fe) i ugljenim hidratima [2]. Posebno je pogodna namirnica za ljudе koji boluju od dijabetesa zbg niskog glikemijskog indeksa koji osi-

gurava sporiju apsorbaciju glukoze. U kulinarstvu slatki krompir se priprema na isti način kao i krompir. Može se kuвати, pržiti ili mleti u brašno, dok se mlađi listovi pripremaju kao spačač. Slana jela se pripremaju od batata žute boje, a slatka jela od naranđaste i crvenkate boje. Brže se kuva od krompira.

Biološke osobine

Slatki krompir je toploljubiva vrsta i najbolje uspeva na dubokim i plodnim zemljištima. Traži visoku vlažnost, tako da kod nas daje dobre rezultate samo uz navodnjavanje. [3] Kako je slatko krompir tropskog biljka, njegovo gajenje je moguće u umerenoj klimi ali u područjima u kojima je razdoblje bez mraza najmanje četiri meseca. Temperature ispod 15°C i iznad 30°C ometaju razvoj biljke i smanjuju prinos. Temperature ispod 10°C mogu izazvati unutrašnja oštećenja biljke pa čak i njena propadanja.

Proizvodnja

U našim klimatskim uslovima slatki krompir cveta tek u jesen te plodovi sa semenama ne uspevaju dozreti pa se on gaji iz rasade, dobijene iz izdanaka korenata. Rasada se proizvodi u zaštićenom prostoru i kontrolisanim uslovima.

Rasad je spreman za presadivanje nakon 4-6 nedelja, kada je u fazi 5-6 listova visine 15-25 cm. Za uspešnu proizvodnju slatkog krompira osnovna obrada zemljišta obavlja se u jesen, uz unošenje stajnjaka (20-30 t/ha) i mineralnih đubriva u količini preporučenoj na osnovu rezultata agrohemiske analize zemljišta. Predsetvena priprema se vrši na proleće na dubini sadnje a to je 5-10 cm [1]. Sadnja se obavlja kada više ne postoji opasnost od mraza. Slatki krompir se sadi na dubini od 5-10 cm a pri tome treba nastojati da barem 2-3 nodija budu u zemljištu.

Razmak između redova je 100-120 cm, a u redu razmak biljaka je 30-50 cm. Povoljni uslovi za rast slatkog krompira se brže postižu ispod crne PE folije, što dovodi do boljeg prinosa. [2] Uz postavljanje crne malč folije istovremeno se postavlja i na-

Sorte slatkog krompira u ogledu

vodnjavanje sistemom „kap po kap“. Tokom gajenja slatkog krompira ne nastaju veće štete od bolesti i štetočina osim na zaraženim i neodržavanim zemljištima. Slatki krompir sme doći na istu površinu nakon tri godine.

Vađenje slatkog krompira

Tri meseca nakon sadnje zadebljali korenovi slatkog krompira se mogu vaditi. Ako vremenski uslovi dozvoljeva vađenje se može i odgoditi da bi korenovi bili krupniji i prinos veći. Uobičajena dužina za tržište je 15-20 cm a preporučena masa je 150-400 grama. U našim uslovima vađenje slatkog krompira se odvija od avgusta do oktobra ali svakako pre prvih mrazeva. Zadebljalo deo korenata razvije čvršću pokožicu ukoliko se nekoliko dana pre vađenja pokosi nadzemni deo, čime će se smanjiti mogućnost mehaničkog oštećenja prilikom vađenja i skladištenja. Slatki krompir vadi se ručno ili vadilicama za krompir. Pre skladištenja potrebno je odvojiti oštećene od zdravih krtola da bi se sprečile infekcije i gubici. Krtole pre otpremanja nije potrebno prati nego ih blago otresti od zemlje. Do 10 dana se mogu čuvati pokriveni biljnim pokrovom, najbolje pokrošenom vrežom. Za duže čuvanje potrebno je skladište sa temperaturom od oko 15°C i relativnom vlagom vazduha od 85-90 %.

Rezultati ogleda slatkog krompira na oglednom polju PSS "Sombor" u 2014. godini

Na oglednom polju PSS "Sombor" (lokalitet Toplana) u 2014. godini izveden je ogled sa dve sorte slatkog krompira.

Sadnja rasada slatkog krompira obavljena je 09.05.2014 u fazi 6 listova. Sadnja je obavljena na crnoj PE foliji sa razmakom od 120 cm između traka i 40 cm između biljaka u redu. Istovremeno sa postavljanjem folije postavljen je sistem za navodnjavanje „kap po kap“.

Slatki krompir u vegetaciji

Vađenje ogleda slatkog krompira obavljeno je 107 dana nakon rasadanja.

Zaključak

Imajući u vidu sve izraženiji problem plasmana poljoprivrednih proizvoda na tržište, poljoprivredni proizvođači upoznajući se sa tehnologijama gajenja specifičnih a ređe gajenih biljnih vrsta, stvaraju mogućnost gajenje pojedinih biljnih vrsta na svojim gazdinstvima čime proizvodnju čine raznovrsniju, sigurniju i profitabilniju. Slatki krompir zbog svojih bogatih nutritivnih vredno-

sti spada u hranu visokog kvaliteta, za kojom je poslednjih godina sve izraženija tražnja. Rezultati ogleda sa slatkim krompirom izvedeni na oglednom polju PSS "Sombor" u 2014. godini u uslovima navodnjavanja ukazuju da se slatki krompir uz pravilnu i pravovremenu primenu svih agrotehničkih mera može uspešno gajiti u našim agroekološkim uslovima.

Literatura: [1] Lazić, B.; Đurovka, M., Marković, V., Ilin, Ž. – Povrtarstvo, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet, 2011; [2] www.batat.rs; [3] www.bezgluten.net

Slatki krompir pod malč folijom

Vađenje ogleda slatkog krompira

Sorta	Prinos t/ha	Sadržaj suve mater. %	Prinos suve mater.	% mas Sacch
CRVENI	49,4	22,5	11,1	15,0
BELI	45,0	19,1	8,6	7,0
PROSEK	47,2	20,8	9,8	11,0

Tab 1: Rezultati prinosa, sadržaja suve materije, prinosa suve materije i sadržaja šećera

VODIČ ZA ORGANSKU PROIZVODNJU KUKURUZA (5)

Uništavanje korova, berba i skladištenje

Autor: Dr Goran Bekavac

GIZ - Nemačka organizacija za internacionalnu saradnju GmbH;

Novi Sad: Institut za ratarstvo i povrtarstvo

Dr Goran Bekavac

Kako cena zrna raste u mesecima posle berbe, najisplativije je organski proizveden kukuruz uskladištiti a zatim plasirati na tržiste kada je cena najpovoljnija. Upravo ovaj deo proizvodnog procesa predstavlja jedan od najvećih problema za proizvođače organskog kukuruza

Jedan od glavnih izazova za proizvođače organskog kukuruza je borba protiv korova. U izvesnom smislu, korovi su rezultat gajenja određene biljne vrste, ali u širem smislu oni su posledica agrotehničkih mera koje se sprovode na nekoj parceli. Kako sintetički preparati nisu dozvoljeni, moraju se sprovoditi alternativne mere borbe protiv korova. Sve mere borbe protiv korova u organskom kukuruzu, mogu se uslovno podeliti na preventivne i direktnе. Najefikasnije preventivne mere borbe protiv korova u organskom kukuruzu su pravilna rotacija useva i korišćenje odgovarajućih pokrovnih useva. **U rotaciju useva** moraju biti uključene biljne vrste sa različitim životnim ciklusom i brzinom porasta, odnosno vrste sa različitim potrebama prema agrotehničkim zahvatima koje treba sprovesti u cilju redukcije broja korova. Na primer, rotacija može uključivati jare i ozime useve, leguminoze i kukuruz. **Pokrovni usevi** imaju snažan efekat na korove preko konkurenčije za mineralne materije, vodu i vegetacioni prostor (fizičko zasenjivanje), odnosno supresivnog delovanja preko alelopatije. Kod nekih pokrovnih useva mora se voditi računa da ne donesu seme kako ne bi postali problem (samonikli korovi) sledeće godine. Isto tako, mora se imati u vidu da supresivno delovanje pokrovnih useva na korove slabii zbog biološke dekompozicije (visoke temperature, padavine i obrada zemljišta utiču na brzinu razlaganja pokrovnih useva) kao i da zemljišta sa više rezidua pokrovnih useva mogu biti hladnija u proleće. U svakom slučaju, izbor pokrovnih useva treba primeriti stanju parcele i cilju proizvodnje.

U poslednje vreme sve više se usavršava tzv. **solarizacija zemljišta**. Ovim postupkom uništava se seme korova, višegodišnji korovi, nematoide i zemljini patogeni. Postupak se sastoji u prekrivanju kultiviranog, vlažnog zemljišta providnom plastičnom folijom koja se sa strane osigurava slojem zemlje. Folija se drži na parceli sredinom leta u trajanju od 6-8 nedelja. Nakon skidanja folije, zemljiste se plitko pripremi i po mogućnosti zaseje ozimi pokrovni usev.

U borbi protiv korova, ne sme se zanemariti ni **kompetitivna sposobnost hibrida**, jer hibridi koji poseduju brzo početni porast, koji brzo sklapaju redove i imaju robustan habitus su bolji kompetitori. U ovu grupu spadaju NS3014, NS444Ultra, NS4023, NS5043, NS6010, Tisa i NS770. Osim toga, datum setve i gustina useva moraju biti pažljivo određeni, kako bi obezbedili optimalne uslove za rast i razvoj biljaka a time i veću kompetitivnu sposobnost.

U cilju smanjenja broja korova na parceli, mora se voditi računa o kva-

litetnoj pripremi stajnjaka a pogotovo kompostiranih materijala. Nekvalitetno pripremljen kompost može biti značajan izvor semena korova. Osim toga, jer je važna **higijena parcele**, jer se mehanizacijom mogu preneti značajne količine semena korova sa jedne parcele na drugu. Kritičan period u kom bi kukuruz trebalo štititi od korova je prvi 6 nedelja posle setve. Nakon toga, kukuruz postaje jak kompetitor.

Obrađa zemljišta je jedna od najznačajnijih direktnih mera borbe protiv korova i važna karika u stvaranju uslova za brzo početni porast useva i jačanje konkurenčke sposobnosti kukuruza prema korovima. Ranom obradom zemljišta uništavaju se tek ponikli korovi ali i provocira na nicanje novi talasi korova. Novi talasi korova se efikasno može eliminisati ili još jednom plitkom obradom ili termičkim tretmanom.

Dobar efekat može se postići i plitkom obradom cele površine, ili **kultivacijom na slepo**. Izvodi se nakon setve kukuruza, a cilj ove mere je da se razrahlji i protrese površinski sloj zemljišta iznad semena kukuruza čime se uništavaju tanki i nežni ponici korova. Za primenu ove mere jako je važna ujednačena dubina setve. Seme položeno na istu dubinu bi trebalo da klijia i niče istovremeno uz zanemariva oštećenja. Prvu kultivaciju naslepo treba obaviti pre nicanja useva a drugu 7-8 dana kasnije. Ovo svakako zavisi od vremenskih prilika, vlažnosti zemljišta, stanja useva i pritiska korova. Najbolji rezultati postižu se pri suvom zemljištu i topлом, sunčanom vremenu kada je i efekat uništavanja korova najveći. Mehanizacija kojom se može izvesti ovaj tip kultivacije su rotacione motike, grablje, brane sa

Organjska proizvodnja može biti do 25 posto profitabilnija od konvencionalne

opržnim zupcima, klinaste i lančane drljače, a preporučena dubina obrade iznosi svega 1-2 cm.

Međuredna kultivacija ne predstavlja primarnu mehaničku kontrolu korova, ali je izuzetno korisna mera ne samo za suzbijanje korova u medurednom prostoru, nego i za aeraciju korenovog sistema na čega kukuruz pozitivno reaguje. Najbolji efekti se ostvaruju kada su korovi još uvek mali (nekoliko centimetara visine) a kukuruz dovoljno velik da ne dođe do oštećivanja biljaka zbog pomeranja zemljišta (pogotovo kada je formirana pokorica) ili eventualno zatrpanjavanja biljaka. Uglavnom se primenjuje veći broj međurednih kultivacija, imajući u vidu da se potpuniji efekti ostvaruju kada se svaka naredna kultivacija izvodi u suprotnom smeru u odnosu na prethodnu. Međuredna kultivacija se sprovodi dok usev ne sklopi redove, odnosno ne formira senku u medurednom prostoru, čime postaje ozbiljan konkurent korovima. Postoji veliki broj tipova međurednih kultivatora koji su opremljeni različitim radnim organima. Njihov izbor treba bazirati na potrebama gajenih biljaka i tipu zemljišta na kojem zasnivamo proizvodnju. Uprkos brojnim tehničko-tehnološkim rešenjima, međuredna kultivacija + okopavanje je još uvek aktuelna, efikasna i lako primenjiva mera borbe protiv korova u organskom kukuruzu, pogotovo na manjim parcelama.

Termičko suzbijanje korova plamenom (Flame weeding) sve više dobija na popularnosti. Obezbeđuje pouzdano suzbijanje širokolisnih korova koji se nalaze u početnim fazama porasta. Dobrim podešavanjem plamenika postiže se odličan efekat na korovske vrste, uz zanemariva i prolazna oštećenja gajenih biljaka. Kao emergent koristi se propan, a cela oprema (propanske boce, plamenici, merni instrumenti) se uz sitne adaptacije može montirati na međuredne kultivatore. Ipak, treba imati u vidu da termičko suzbijanje plamenom nije toliko efikasno na travne korove, poslošto se tačka rasta često nalazi ispod površine zemljišta.

Primećuje se i rastući interes za organske **no-till** sisteme proizvodnje. Cilj je svakako smanjiti eroziju zemljišta, gubitak organske materije i troškove energije vezane za mehaničko suzbijanje korova. Osnovni postulat ovakvih sistema proizvodnje je korišćenje pokrovnih useva. Ipak, kontrola korova u ovakvim sistemima može biti problematična pogotovo ako pokrovni usev ne obezbedi efikasno smanjenje pojave korova. Mora se imati u vidu i činjenica da se obradom zemljišta redukuje i brojnost nekih štetočina koji bi mogli postati značajan problem u no-till sistemima proizvodnje.

Postoji i nekoliko **herbicida** koji se mogu koristiti u organskoj proizvodnji kukuruza. Tu pre svega ubrajamo siričetu kiselinsku (samu ili u kombinaciji sa limunskom kiselinskom), proizvode na bazi sapuna i kukuruzni gluten. U pitanju su neselektivni, kontaktni herbicidi, koji se mogu upotrebiti isključi-

Brana sa opružnim zupcima u radu

vo pre nicanja kukuruza. Efikasni su u suzbijanju poniklih korova, ali je cena ovih herbicida još uvek relativno visoka, što bi moglo biti prepreka njihovoj široj primeni u proizvodnji organskog kukuruza.

Berba

Berba i skladištenje zrna je kritična faza u proizvodnji visokokvalitetnog organskog kukuruza. Ovakvi usevi se ubiraju istom mehanizacijom kao i konvencionalni kukuruz, pa se pre ubiranja organskih useva kombajni, transportne mašine, silosi i smeštajni kapaciteti moraju pažljivo očistiti kako ne bi došlo do kontaminacije organskog kukuruza konvencionalnim. U cilju prevencije kontaminacije organskog kukuruza, kao koristan postupak pokazala se praksa da se prvo uberi rubni redovi (koji se tretiraju kao konvencionalni) a tek zatim pristupi berbi kompletnog useva. Kako cena zrna raste u mesecima posle berbe, najisplativije je organski proizveden kukuruz uskladištiti a zatim plasirati na tržiste kada je cena najpovoljnija. Upravo ovaj deo proizvodnog procesa predstavlja jedan od najvećih problema za proizvođače organskog kukuruza.

Ekonomski pokazatelji

Evidentan je rastući trend tražnje za kukuruzom proizvedenim u sistemu organske proizvodnje, pogotovo u razvijenim državama sveta. Ovo se odnosi kako na kukuruz standardnog kvaliteta zrna i uljani koji svoju prirodu nalaze pre svega u organskom uzgoju stoke, tako i na šećerac, kokičar i kukuruz belog zrna, koji imaju direktnu primenu u ljudskoj ishrani, ili u industrijskoj preradi. Pri izračunavanju ekonomskih pokazatelia, treba imati u vidu početna ulaganja tokom konverzionog perioda koja u izvesnom smislu mogu predstavljati pad prihoda. Zbog toga se mora analizirati ceo proizvodni ciklus, odnosno u kalkulaciju uključiti svi usevi u rotaciji i sva mera koje se preduzimaju tokom pojedinačnih proizvodnih ciklusa. Rezultati većeg broja studija pokazuju da organska proizvodnja zahteva 15-25% više rada. Sa druge strane, premije za organski proizveden kukuruz u mnogim zemljama su za 20-50% više nego za konvencionalni. Cena organskog kukuruza pokazuje uglavnom isti trend kao cena konvencionalnog kukuruza, ali ova dva trenda ipak nisu u potpunosti podudarna. Rezultati većeg broja studija u dužem vremenskom periodu (10 godina) pokazuju da organska proizvodnja može biti do 25 posto profitabilnija od konvencionalne. Ovo je pre svega rezultat značajno unapredjene produktivnosti organskih sistema, kod kojih je prinos organskog kukuruza za svega nekoliko procenata niži od konvencionalnog. Osim toga, u organskoj proizvodnji mnoge operacije imaju dugoročni efekat (npr. primena stajnjaka ili komposta), što se mora imati u vidu prilikom analize ekonomičnosti ove proizvodnje.

(Kraj)

PRIPREME ZA PAORSKO PROLEĆE

Obilaze se njive, spremaju konji...

Zeleni sremački sokaci i blago vreme dokaz su da je zima prošla. Uz priču, koju ljutu i sa ne mnogo sete, u danima pripreme za prve prolećne radove, Sremci se oprštaju od trke za ogrevom, topлом garderobom i nedeljama u kojima je trošenje onoga što se tokom lepih dana proizvelo bilo gotovo jedina obaveza.

Sve češće i sve više obilaze se oranice, setva polako uzima svoj zamah, stočari su sve učestalije u obilasku ono malo presotalih pašnjaka, baš kao i žilavi ljubitelji konja koji sa prvim sunčanim danima spremaju svoje lepotane za nove izložbe, trke i lagane, rekli bi, manekenske šetnje širokim ulicama sremačkih sela.

Svako treba sam da odredi cenu

Među onima koji od ovog proleća očekuju više nego što je ono za nama i moglo da pruži je i Šašinčanin **Miloš Malenković** koji se lagano spremi da u prvu „pravu“ ovogodišnju ispašu povede svoja goveda. Za razliku od mnogih mitrovačkih sela, Šašinci još uvek ne odustaju od stočarstva iako, ističu oni koji se uzgojom stoke bave, uslovi za ovu vrstu poljoprivrede postaju sve teži.

U svojoj štali, Miloš ima 39 grla goveda. Od tega 14 krava i 25 junačica, muške i ženske teladi. Da svoje mleko ne prodaje „Imleku“ koji mu za litar, računajući tu i premije, daje 41 dinar, verovatno bi, smatra, napustio poslove sa govedima koje sa svojim 34 jutra i devet jutara u zakupu hrani sam.

Nikola Milić

Miloš Malenković

- Seje se lucerka, kukuruz, pšenica, ječam, soja, suncokret. Trudim se da svojim radom, svojim proizvodima pokrijem troškovnik koliko god to mogu. Što se tiče cene mleka, prilično sam zadovoljan, tim pre što neretko otkupne stanice daju od 26 do 27 dinara, pa tako zaista ispada da je litar mleka jeftiniji od litre vode što je strašno. Mi mo mleko što ostavljam za sopstvene potrebe, sve predajem „Imleku“, pa tako nemam prava da pričam da sam nezadovoljan, barem što se mleka tiče - objašnjava Miloš.

Za razliku od Malenkovića, **Nikola Milić** koji ima tek šest krava od kojih dobija 100 litara mleka, svoje proizvode prodaje u selu i Sremskoj Mitrovici.

- Cene treba da odredi svako sam sebi. Naravno u skladu sa kvalitetom robe koju ima, utrošenim radom, sredstvima, ali i tržistem koje se kod nas često veštački stvara preko kontrole i monopola. Da moram da prodam mleko po 26 dinara, sumnjam da bih se i bavio govedarstvom. Ovako, prodam u selu ili u Mitrovici za pedeset do šezdeset dinara i time sam zadovoljan. Ne nosimo robu na pijacu. Nekada su baba i deda i to radili, ali ja danas nemam vremena za to pa se snalazim ovako, preko prijatelja, poznanika, mušterija koje me preporučuju, priča Milić.

Svinjarima je teže

Za razliku od govedara, priča **Stevan Mijatović**, svinjari su u znatno

Konji – u samom vrhu sremačke hijerahije

težoj situaciji. Sa jedne strane, priča ovaj Šašinčanin koji trenutno ima dvadesetak grla goveda i nešto manje svinja, prodaja mleka osigurava kakvu-takvu stalnu dobit, a sa druge i sam način ishrane goveda znatno je lakši od tovljenja prasadi.

- Probajte vi, recimo, da promenite prasetu sastojke hrane, ili da nešto preskočite, pa ćećete videti koliko ćeće problema imati. Možete očekivati sve, od odbijanja da jede, preko sukoba u oborima, do nekih bolesti. Krave lakše prihvataju promenu hrane i to je dobro. Sa druge strane, ne treba zanemriti ni nisku cenu prasadi. Vi sada teško možete prodati svinje za više od 120 dinara po kilogramu, a neki minimum koji je potreban samo da bi se ljudi pokrili je 150 dinara za kilogram.

Stevan Mijatović

Tek ono što se eventualno dobije preko tih 150 dinara, može se računati u zaradu. Međutim, ko to da vam sada da? Tržište je preplavljen uvozni mesom, ko zna kakvog kvaliteta i porekla, ali ko pita, bitno je samo da je dovoljno jeftino da mu se može naći kupac, objašnjava Mijatović i zaključuje: - Kada se to sve presabere, onda zaista nije ni čudno to što su ljudi izasli da protestuju. Zima je prošla, obori su se u znatnoj meri ispraznili, roba je davana za bud zašto samo da se preživi zimsko vreme i sada kada je krenula nova godina, kada je proleće tu, kada treba ponovo početi poslove, treba se presabri i tražiti bilo kakve garancije. Bez garancija koje su najbolji dokaz da država ima plan šta bi sa svojom poljoprivredom, ne može se očekivati da ćemo ići napred.

Sremac je rođen za rad

Od problema koji ovog proleća najviše muče sremačke paore prvo mesto zauzima setva koja, kako ističu, iako nije ni ušla u puni zamah, već sada košta više nego prošlogodišnja.

- Stalno nam se priča da moramo da primenimo agrotehničke mere. Kako kažu da budu „pune“, „blagovremene“ i „kvalitetne“, što znači da se koristi najbolji mogući reproduktori u najbolje vreme. Međutim, ono što niko ne želi da saopšti, jeste koliko to sve košta. Nama je jasno da je gorivo otislo gore, kao što ja lično mogu da potvrdim da bi, recimo, urea, kada bih dobio mogućnost i pravo da je direktno uvozim bila znatno jeftinija nego što je sad. Ali, to vam je tako u Srbiji. Dok se svi nameste da pokupe kajmak, mi kao krajnji korisnici, a zapravo bi trebali da budemo prvi, najviše ispašamo. To tako ide jer je naš seljak naučio da radi i trpi. Moj deda je govorio da Bog Sremca nije stvorio za drugo, osim za rad. I bio je u pravu. U tom radu, naš paor lako zaboravi na sve probleme i još lakše prelazi preko onoga što ga muči i što se treba menjati, smatra Milić.

Proleće je vreme konja

Među onima koji sa nestrpljenjem iščekuju proleće je i **Miško Tomić**, predstavnik možda i najžaljavije sremačke vrste, one koja se uprkos izazovima novog vremena nikada nije odrekla ljubavi prema konjima. Za njega, proleće nije vreme setve i brige kuda i kako dalje, već pozornica na kojoj njegovi lipicaneri ipak igraju glavnu ulogu.

S. Lapčević

Šašinčani ne odustaju od govedarstva

Kreće potrošačka groznica

- Pred Uskrs kao i pred Božić, svi očekujemo da prodaja bude udvostručena, to je neko nepisano pravilo, nadaju se prodavci

Ovih dana na indijskoj gradskoj pijaci sve je više prodavača koji sa zadovoljstvom isčekuju uskršnje praznike, jer je nepisano pravilo da se tih dana prodaja drastično povećava. Neki od njih dolaze pored uobičajenih dana, srede i subote, i ostalim danima kako bi zaradili koji dinar više. Kupovina jaja za Uskrs još nije krenula, ali se na mnogim tezgama može uočiti baš ova namirnica. Pored jaja, prodavci nude i razne ukrase i korpice koje se prodaju uoči praznika.

Koviljka Smiljanić je ovih dana donela jaja na pijacu, ali kako kaže, prava potražnja još nije krenula, te se nuda da će biti bolje uoči Uskrsa.

- Na pijacu dolazim sedam godina od kada sam otišla u penziju, pa suprug i ja držimo koke nosilje. U našem gazdinstvu imamo oko 200 koka nosilja, pa imamo velike količine jaja dnevno. Uglavnom prodajemo od kuće, a jednu količinu nosim na pijacu. Suprug se uglavnom bavi ovim poslom, a ja se bavim prodajom, tako da su poslovi podeđeni - kaže ona.

- Cena jaja se kreće u proseku 13-14 dinara, ali još uvek nema većeg broja mušterija. Nadamo se da će prodaja da se poboljša, u svakom slučaju mi smo spremni - kaže Koviljka i ističe da vreme na pijaci prekraćuje tako što pravi ukrasne kapice za jaja.

Duška Stojić

- Ljudima se jako dopadaju ovi ukrasi, pogotovo poslednjih par godina kada se jaja više ne ukrašavaju na tradicionalan način. Cena kapica je 50 dinara, tako da očekujemo mušterije i za njih -nada se ona.

Prodavačica iz Indije **Duška Stojić**, na gradsku pijacu dolazi 15 godina i zakupila je tri tezge, jer ima širok assortiman voća i povrća.

- Svaki dan dolazim na pijacu i donosim robu i čini mi se da je prodaja malo krenula sa ovim lepšim

danima. Zimski period je bio jako loš, a sada svi vidimo da "kreće" - kaže ona i ističe da se s proleća najviše kupuju spanać, zelena salata, mlađi luk i rotkvice, dok se uvozni artikli manje pazare. Kada je reč o voću, mušterije kupuju standardno: banane, jabuke, limun i narandže.

Pred Uskrs kao i pred Božić, svi očekujemo da prodaja bude udvostručena, to je neko nepisano pravilo, nadaju se prodavci.

M. Balabanović

Pijačni barometar

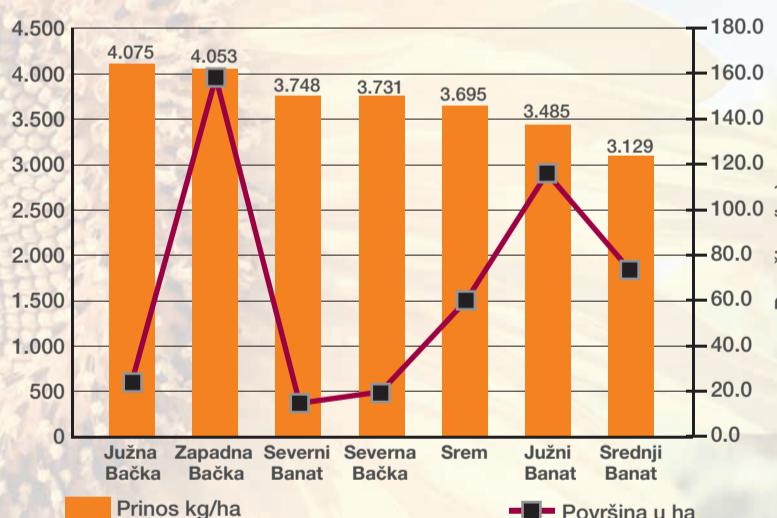
Povrće	Cena din/kg
Paradajz italijanski	250
Paradajz, tuski	200
Krastavci	300
Tikvice	250
Karfiol	250
Brokoli	250
Crvena paprika-babura	300
Praziluk	150
Šargarepa	90
Spanać	130
Ljuta papričica	30 - 35 komad

Voće	Cena din/kg
Jabuka ajdared	70
Jabuke greni, crveni i zlatni delišes	120
Pomorandže	100-120
Mandarina (mandora)	160
Grejpfrut	130
Banane	160
Kivi	200
Nar	300
Kruška	250
Limun	150

Prosečni prinosi hibrida **BAROLO** u proizvodnji (2.420 ha) po regionima u 2014. godini

Prosečni prinosi hibrida **KWS DRAGON RO** u proizvodnji (475 ha) po regionima u 2014. godini

KWS hibridi suncokreta

BAROLO RO/RM

KWS DRAGON RO

www.kws.rs

KWS Srbija d.o.o. Milutina Milankovića 136 a/1, 11070 Novi Beograd, Tel: 011 301 69 65, 011 301 69 66, Fax: 011 711 08 80

Sejemo budućnost
od 1856

ZNAČAJNI PARAMETRI ZA KVALITET SILAŽE OD CELE BILJKE KUKURUZA

Najvažnije kabasto hranivo za goveda

Dobro pripremljena silaža je jedan od preduslova za jeftiniju ishranu stoke, i kao takva donosi značajne finansijske uštede u ishrani, jer u mnogome nadopunjuje kompletan obrok za životinje

Piše: **Zoran Stojšić dipl.ing.**
PSS Sombor

S obzirom na visoke prinose i njenu energetsku vrednost, silaža kukuruza je najvažnije kabasto hranivo koje se proizvodi i koristi za ishranu goveda. Korišćenje silaže i ishrani stoke ima više prednosti u odnosu na druga hraniva. Silaža dobijena od kukuruza, ima više hranljivih jedinica u poređenju sa drugim usevima, mehanizacija koja se koristi je ista kao i mehanizacija za merkantilni kukuruz do kosidbe, ranije se oslobođava zemlja od useva, distribucija je potpuno mehanizovana, ne zahteva nikakvu doradu pre korišćenja u ishrani, životinje pojedu veću količinu SM nego u zrnu, zadržava sve vitamine u prvobitnom obliku te je životinja rado jede. Dobro pripremljena silaža je jedan od preduslova za jeftiniju ishranu stoke, i kao takva donosi značajne finansijske uštede u ishrani, jer u mnogome nadopunjuje kompletan obrok za životinje.

Uticaj procenta suve materije u kukuruzu na kvalitet silaže

Odabirom odgovarajućeg hibrida, jedan je od značajnih elemenata u proizvodnji silaže, kako u kvalitetu,

tako i u postizanju najboljih prinosa (slika 1). To znači, da treba odabrati hibrid koji će u danima vegetacije dati visok prinos mase, s najmanje 24 odsto suve materije (slika 2).

Na količinu i kvalitet silaže u značajnoj meri ima uticaj sastav biljke, odnosno sadržaj suve materije, rastvorljivih šećera, mineralnih materija i proteina.

Ako prilikom siliranja, masa sa drži 10-20 odsto suve materije, sa bijanjem će se istisnuti veća količina soka, a sa njom odlazi i veća količina hranljive materije. Kada je sadržaj suve materije oko 22 - 24 odsto, tada se gubici smanjuju, dok pri sadržaju suve materije preko 30 odsto, gubici praktično i nema, ili su u zanemarljivim količinama (grafikon 1). Masa, odnosno biljke sa preko 40 odsto suve materije, nisu podesne za siliranje, jer se takva masa teško sabija, a za posledicu imamo nekvalitetnu silazu.

Obezbeđivanjem dovoljnih količina rastvorljivih šećera iz biljke, kao rezultat dobijamo odgovarajuću kiselost, odnosno stvaranje mlečne kiseljine. Sadržaj šećera od šest do osam procenata u odnosu na suvu materiju, obezbeđuje poželjno mlečno kiselinsko vreme.

Stadijum	SM klipa, %	SM cele biljke, %	Napomena
Mlečna zrelost	ispod 35	20-25	Zrno se lako gnjeći. Mlečni sadržaj zrna. Zeleni listovi i komušina.
Početak voštane zrelosti	25-50	25-30	Zrno je meko testasto, u osnovi još uvek vlažno.
Voštana zrelost	50-60	30-35	Zrno voštanato do brašnasto noktom se može zaseći.
Puna zrelost	preko 60	preko 35	Zrno je staklasto, ne zaseca se noktom. Listovi i komušina suvi i lomljivi.

Tab. 1. Ocena zrelosti kukuruza za silazu (Wyss 2001a)

Sadržaj količine mineralnih materija u biljci je različit, dok gubici istih mogu nastati isticanjem soka pri siliranju biljaka koje sadrže mnogo vlage, odnosno, manje sadržaja suve materije u masi za siliranje.

Prilikom izbora kukuruza za siliranje, potrebno je voditi računa o odnosu sadržaja proteina i šećera u biljci. Povećan sadržaj proteina u biljci u principu otežava siliranje, dok manji sadržaj proteina, a viši sadržaj šećera u biljci, doprinosi boljem siliranju, tj. siliranje je lakše. Prilikom siliranja ako se u masi nade visok sadržaj proteina, prouzrokuje namnožavanje bakterija koje ne podnose kiselost od pH 4, te se tada mlečna kiselina pretvara u buternu i dovodi do kvarenja silaže, a samim tim, životinja je nerado jede zbog lošeg ukusa [2].

Ubiranje (žetva) kukuruza za silazu

Proces sazrevanja kukuruza zavisi od termina setve, grupe zrenja hibrida, kao i od vremenskih uslova. Najbolje vreme za ubiranje kukuruza, je u stadijumu zrelosti, koji će osigurati maksimalan prinos hranljivih materija po jedinici površine i optimalne uslove za fermentaciju silaže, dobrog skladištenja uz minimalne gubitke. U stadijumu voštane zrelosti zrna, sadržaj skroba postiže svoju maksimalnu koncentraciju, suva materija se kreće od 50-60 %, dok kod cele biljke kukuruza sadržaj suve materije se kreće od 30-35 % (tabela 1) [1].

Način za utvrđivanja optimalnog vremena za siliranje je pregledom zrna kukuruza. Pregledom zrna se utvr-

duje postojanje mlečne linije zrna i u kojem je stadijumu. Kada se mlečna linija pojavi na 1/3 do 3/4 zrna kukuruza, tada je idealno vreme da se ubira kukuruz i sprema za siliranje. Zrno kukuruza koje ima ovaku mlečnu liniju, lomi se jačim pritiskom nokta na isti, te se protrlja kroz prste na kojima ostaje vidljiv trag, nalik na gusto, vlažno brašno. Kukuruz koji pokazuje ovake znake, zasigurno je spremjan za siliranje.

Pored stadijuma zrelosti jedan od faktora za dobijanje kvalitetne silaže je i visina košenja biljke. Najčešća visina košenja biljke je oko 15 cm od zemlje, na koju utiču konfiguracija terena i vlažnost same biljke. Povećanje visine košenja iznad 15 cm, utiče na smanjenje prinosu suve materije za više od 1 t po ha. Međutim, povećanje visine košenja, povoljno utiče na količinu dobijenog mleka, jer fibroznii, odnosno manje svarljivi deo biljke ostaje nepokošen na terenu.(1)

Na kvalitet silaže, uporedno sa zrelosti i visinom košenje, velik uticaj ima i dužina seckanja biljke. Preporuka je da se biljka košena silažnim kombajnom secka na dužinu od 0,63 do 1,27 cm.(2) Dužina seckanja zavisi od vlage biljke, kombajna, izbora hibrida pa do samog silosa. Finije iseckana masa se bolje sabija u objektima, dok nešto duža preko 1,27 cm može stvoriti poteškoće prilikom siliranja, te da dođe do raslojavanja delova stabljike

od kočanki u mešanim obrocima za preživare. Međutim, ako silaža kukuruza čini većinu kabastog dela obroka, tada treba primenjivati nešto veću dužinu seckanja od 3,8 cm. Ovakva dužina isečene mase ne bi trebala da je veća od 20 % u ukupnoj siliranoj masi (slika 3).

Zaključak

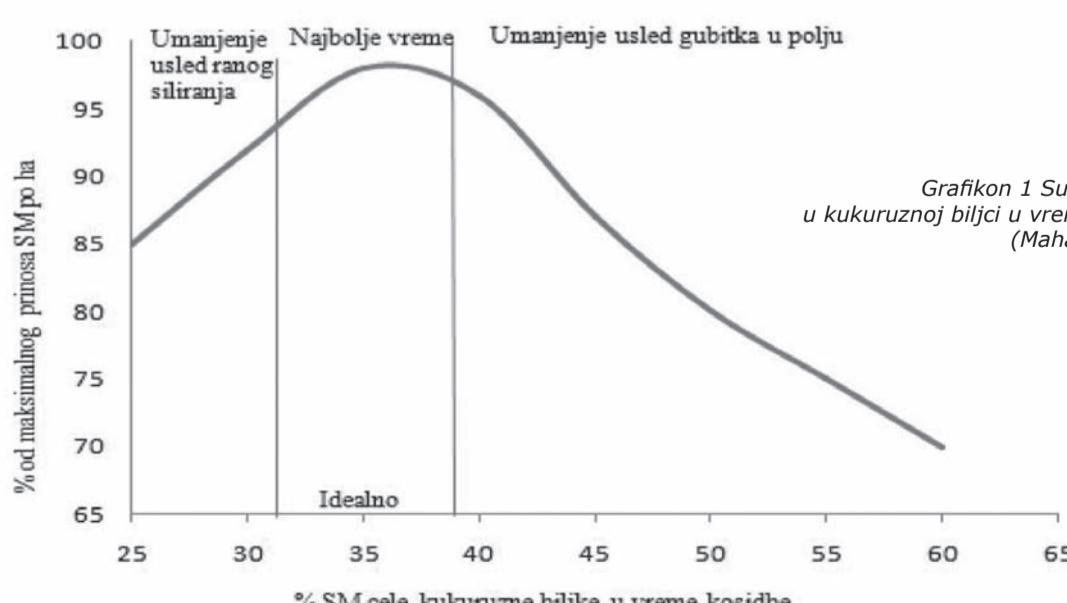
U govedarskoj proizvodnji, hrana čini najveći trošak i visina troškova se kreće do 50%. Poznavanjem, gajenjem i pravilnim korišćenjem biljaka u ishrani, ima veoma velik značaj u stočarskoj proizvodnji. Najčešću vezu, između zemljista i proizvodnje mesa, mleka, i ostalih proizvoda stočarstva, čine biljke, neposredno iskoriscavajući prirodne izvore energije, Sunčevu svetlost, mineralne materije, toplotu i dr. Odlika biljke je, da u lišću sve to pretvaramu u proteine, masti, šećere, te druge sastojke koji se neposredno ili posredno koriste u ishrani stoke. Proizvodnjom kvalitetne silaže, učešće ukupnih troškova u ishrani opada.

Literatura:

- [1] G.Antov, T.Čobić, A.Antov – Siliranje i silaže, Univerzitet u Novom Sadu, Poljoprivredni fakultet (2004),
- [2] B.Mišković, M.Miladinović, T.Čobić, I.Šabalić, S.Baćvanski, S.Vučetić – Krmne biljke i silaže

Slika 1 Kukuruz u rastu na oglednom polju

Slika 2. Izgled kvalitetnog kukuruza na oglednom polju PSS Sombora

STOČARSTVO SRBIJE (6)

Prodajemo kukuruz, a uvozimo tovljenike

Iako je stočarstvo najintezivnija poljoprivredna grana, značajna i za potrošače i farmere, ali i celu privredu, u Vojvodini već dugi niz godina propada. Razlog je sijaset: od nepostojanja dugoročne strategije, neorganizovanosti primarne poljoprivredne proizvodnje i loše tržišne pozicije farmera, pa do sve praznih novčanika koji šniclama i batacima ne daju na trpeze

Piše: **Branislav Gulan,**
član Odbora za selo SANU

Farmeri u Nemačkoj gaje 26 krava na 100 hektara, danski 23, a naši zemljoradnici samo 12 krava na sto hektara.

"Imamo trenutnu situaciju da stočarstvo u poljoprivredi naše zemlje učestvuje sa 35 odsto, a ratarstvo sa 65 odsto, dok je u drugim zemljama Evrope ovaj procenat obrnut. S tim u vezi je potrebno povećati subvencije u stočarstvu", objašnjava **Vlada Pantelić** iz Instituta za stočarstvo u Zemunu.

Da bi zemljoradnike zainteresovali za veću proizvodnju mesa i mleka, nadležni najavljuju mogućnost povećanja premija po grlu rasne stoke.

Prazni pašnjaci i obori

Iako je stočarstvo najintezivnija poljoprivredna grana, značajna i za potrošače i farmere, ali i celu privredu, u Vojvodini već dugi niz godina propada. Razlog je sijaset: od nepostojanja dugoročne strategije, neorganizovanosti primarne poljoprivredne proizvodnje i loše tržišne pozicije farmera, pa do sve praznih novčanika koji šniclama i batacima ne daju na trpeze.

Već godinama od nadležnih slušamo kako bez stabilne i razvijene stočarske proizvodnje nemam razvijene poljoprivrede, ali se, stočari to najbolje znaju, u praksi ne čini mnogo kako bi se staje izvukle iz blata. Za sve to vreme statistika ne beleži pomak. Naprotiv, u tabeli se upisuju poražavajuće brojke. Tačko je, recimo, Vojvodina 1962. godine imala 497.000 goveda, da bi se za pola decenije taj broj prepolovio. U 2012. godini bilo ih je 252.254, a 2013. godine 247.130. Ni uzgoj svinja ne stoji bolje: pre tri i po decenije u Vojvodini ih je bilo 2,4 miliona, u 2012. godini 1,4 miliona, a 2013. godine 1,2 miliona komada.

U ovčarstvu je statistika poražavajuća jer se beleži podatak iz 1955. godine, kada je Vojvodina imala čak 686.000 grla, a 2013. godine tek 247.352.

Bez političke volje

Kada bi se otklonile sve prepreke koje koće proizvodnju i izvoz mesa, Srbija bi godišnje mogla da izveze

Nekada je svako seosko domaćinstvo držalo najmanje po jednu kravu

u vrednosti stotine miliona dolara. U 2011. godine iz Srbije je izvezeno živilih goveda svih kategorija u vrednosti od 65 miliona dolara, živilih svinja oko tri miliona dolara. Živa stoka se najviše izvozi u BiH i na Kosovu i Metohiju, što je loše jer je živa stoka najjeftinija. Pored toga u 2011. godini Srbija je u EU izvezla 1.000 tona govedeg mesa u vrednosti od oko pet miliona dolara. U EU je u 2011. godini iz Srbije izvezeno juneće i teleće meso u vrednosti od 108.000 dolara. Svinjsko meso je te godine izvezeno u zemlje CEFTA u vrednosti od oko 3,3 miliona dolara. Srbija je izgubila zahtevna tržišta za izvoz „bebibi bifa“, a to su bili Italija i Grčka, a sada ih je teško vratiti. Za prvi šest meseci 2013. godine iz Srbije je izvezeno i govedeg mesa za 128.060 dolara, dok je uvezeno mesa za 445.976 dolara.

Evropskoj uniji godišnje nedostaje oko 700.000 tona junetine koja se uvozi iz Argentine. Evropski komesari za mesto nudio je Srbiji da tovi stoku i da će imati siguran godišnji plasman na tržište EU oko 50.000 tona „crvenog mesa“ u narednih pola veka! Čak je odredio i čoveka za saradnju **Boris Ježa**, iz Slovenije. Da bi ispunila kvotu izvoza „bebibi bifa“ od 8.875 tona godišnje, Srbiji je potrebno da u stajama namenski ima najmanje 100.000 junadi. Sad ih je između 15.000 i 20.000.

Međutim, sve što je predlagano, to na prostorima Srbije nije prihvачeno.

Jer, nije bilo političke volje za to. Inače, dosta uvezene robe odlazi u pregradu, odnosno klančne proizvode, a vrednost uvoza svinjetine 2013. godine, bila je 30 miliona dolara. U 2012. godini za prvi šest meseci izvoz je bio vredan 47.465 dolara, a uvoz 437.696 dolara. Za prvi šest 2013. godine izvoz je iznosio 128.060 dolara, a uvoz 445.976.000 dolara. U 2013. godini u Srbiju je uvezeno 11.000 tona svinjskog mesa. Zato su nam i pune pro-

davnice i imamo dobro snabdevanje. U 2013. godini je bilo i izvezeno oko 5.000 tona svinjskog mesa. Uvoz je nastavljen i u 2014. godini, kada je za osam meseci uvezeno ovog mesa čak 18.000 tona! Domaćeg mesa nema i zbog toga što je iz Srbije u 2013. godini izvezeno više od 1,7 miliona tona kukuruza, sirovine za proizvodnju hrane, odnosno tov stoke. Primera radi, izvozili smo kukuruz u Makedoniju, oni su sa njim hranili svoju stoku i Srbiji prodavali tovljenike.

Očekuje se da će izvoz hrane iz Srbije u ovoj godini biti vredan oko tri milijarde dolara, a uvoz 1,5, pa će suficit biti oko 1,5 milijardi dolara! Dakle, i pored svih nedaća i nevoljka, zapušteni agrar, je grana koja donosi suficit. Stoga je i pitanje koliko bi on bio kada bi agrar postao strateška grana?

Tuga, izvoz kukuruza!

Više stotina nezadovoljnih mačvanskih poljoprivrednika u centru Šapca krajem 2009. godine počelo je proteste zbog niskih otkupnih cena stoke i uslova za dobijanje subvencija. Po rečima vođe protesta **Dragana Stankovića**, poljoprivrednici su nezadovoljni i danas, jer je za dobijanje subvencija potrebljano izmiriti obaveze Fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje (PIO).

Inicijalna kapisla za okupljanje uvek je niska otkupna cena stoke, konkretno svinja, ali i odnos države prema seljaku. Sad je ta cena oko 90 dinara i ona već inicira na proteste seljaka. Međutim, sve što je do sada loše urađeno seljaku, dovelo je do uništavanja stočnog fonda pa sad imamo tek oko dva miliona tovljenika, što je najmanje od postojanja Srbije. A, Milan Obrenović nekada davno iz Srbije je izvoz godišnje u Austriju 250.000 tovljenika i uz izvoz šljiva u svet, Srbija je tada imala trgovinski suficit sa svetom!

Država mora da nas zaštitи, da spreći uvoz mesa sumnjivog porekla i da obezbedi više subvencija pred setvu, inače će seljak teško moći bilo šta da poseje. Hvalimo se sa izvozom kukuruza od 1,5 miliona tona do sada u ovoj godini! Taj izvoz kukuruza predstavlja našu najveću tugu. Sa izvozom kukuruza, hvalio se i nekadašnji ministar poljoprivrede dr **Saša Dragan**! Pa zar ne bi bilo bolje da se taj kukuruz utroši za ishranu stoke u Srbiji, pa da kasnije izvozimo proizvode iz viših faza prerade. Ovakvo izvozimo našu sirovinu, kukuruz u Makedoniju, a iz nje uvozimo tovljenike! To je

monetarnog fonda. Analizirajući procenu ove institucije **Miroslav Zdravković**, urednik portala Makroekonomija, kaže: „Ovi podaci nas dovode do sledećeg pitanja: hoćemo li opet postati stočarska zemlja, velikih junaka i bogatih seljaka, kao u doba Karađorđa i Miloša?“ On ističe da nam MMF ovim cenovnim projekcijama šalje signal šta gajiti.

Mala farma, veliki prihod

Mini farme mogu da donesu solidne mesečne prihode. Kada se uposte članovi porodice i iskoriste vlastiti kapaciteti, poput obradivog zemljišta, onda je i profit od tog posla, kako tvrde ekonomisti, zagaranovan.

U Srbiji ima oko 270.000 koza. Umatičeno je samo dva odsto ili nešto više od 5.000 grla, tako da subvencije po registrovanoj i rasnoj kozi od 7.000 dinara dobija mali broj domaćinstava.

Dušan Stojanović iz Boljevac kod Beograda dao je 2013. godine otak u preduzeću gde je mesečno zaradivo tridesetak hiljadu dinara. Uzgojem koza, zarada mu je trostruko uvećana. "Sada imamo pedeset starih i dvadeset mlađih koza, koje ostavljamo za iduću godinu. Planiramo da duplimo i da već 2016. godine bude sto koza", kaže Dušan Stojanović.

Povećanjem stada potrebljano je i prevesti veće količine stočne hrane.

Nebojša Stojanović iz Boljevac kaže da obraduje tri hektara zemlje. "Za 2015. godinu uzećemo u zakup još tri hektara zbog pove-

anja proizvodnje jer se najveći profit ostvaruje kada imamo našu sopstvenu hrani", objašnjava Stojanović. Odgajivački cilj mini farme u Boljevcima je povećanje broja rasnih i umatičenih koza jer će tako ostvariti pravo i na subvencije po grolu.

"Pre dve godine subvencije po rasnoj kozi bile su 4.000 dinara, 2014. subvencije su povećane na 7.000 dinara po grlu što je skoro duplirano, što znači da država želi da pomogne razvoju stočarstva", kaže **Gabrijela Hruškar** iz "Farmer konsalting Boljevc". Na farmi se u specijalnoj prostoriji po evropskim standardima, proizvode četiri vrste sira, godišnje oko 2.000 kilograma.

Profesor Ekonomskog fakulteta

Blagoje Paunović kaže da ono što doprinosi profitabilnosti ovog posla jeste činjenica da postoji jasno definisano tržište, jasno definisani kanali prodaje. "S druge strane, troškovi poslovanja su relativno mali, koristi radnu snagu članova svoje porodice, da nije kreditno opterećen da su sva ulaganja u funkciju posla", rekao je Paunović.

ta loša agrarna politika koja je dovela na rub propasti stočarstvo Srbije. Najbolji dokaz je da ono u bruto društvenom proizvodu poljoprivrede učestvuje samo sa 30 odsto. To je na nivou nerazvijenih zemalja, jer sve što je ispod 60 odsto, spada u tu kategoriju! Stanković je naveo da skoro 90 procenata poreskih obveznika ne uplaćuju doprinose za PIO i da samim tim neće dobiti subvencije za ovu godinu. Poljoprivrednici zameraju nadležnom ministarstvu da nije napravljena strategija za stočarsku proizvodnju, pa se i sad već najavljuju masovni protesti. Do sada su oni bili spontani, a ovaj put će ih organizovati novi seljački sindikat.

Sad i Mačvani uvoze prasiće

Oko 10.000 hektara pšenice zasejano je prošle jeseni na poljima oko Šapca, što je nešto više od desetogodišnjeg proseka. Iako su majske poplave načinile veliku štetu, agrarna godina se ipak ocenjuje kao uspešna, ali se smanjuje stočni fond, što stanovništvo uvođi u začarani krug siromaštva. Da bi se on obnovio, sad je u toku uvoz prasića!

Na ovo ukazuje **Petar Lončar**, član Gradskog veća zadužen za poljoprivrednu, ističući da je zbog poplava bilo presejano čak 2.000 hektara oranica. Zbog toga je kasnila i berba kukuruza, pa se, tako, i setva ozimih kultura - tritikala, zobi, ječma, pšenice, oteglja skoro do kraja novembra. Pozitivno je što su svi ovi usevi u dobrom stanju.

„Pšenica ima dobru cenu, veoma malo su troškovi, pa se seljaci lako odlučuju da je seju, a treba im i slama za stoku, jer smo mi pretežno stočarski kraj. Ipak, prvi put ove godine dogodilo se i to da se iz Mađarske i Nemačke uvoze prasići za tov, što se u Mačvi, tradicionalno poznatoj po svinjarskoj proizvodnji, nije moglo ni zamisliti“ kaže Lončar.

Na to što ćemo imati uvoznu pečenicu, nadovezuje se i podatak da je u periodu od samo dva meseca, kilogram „žive vase“ tovljenika sa 200 pao na 140 dinara, a proizvođači

tvrde da je minimum isplativosti 160 dinara. Naviknuti na ovake oscilacije, koje neminovno dovode do velikih gubitaka, seljaci pokušavaju da se "izvade" zasnivanjem voćnjaka, posebno jagodičastog.

- Najviše je posađeno malina, i to u Mačvi, dok u Pocerini više sade jagode. Za pet godina tamo je niklo 1.000 hektara jagoda, što nas je kvalifikovalo za najveće proizvođače ovog voća u Srbiji. Ovo se dogodilo zahvaljujući subvencionisanju kopanja 250 dubinskih bunara, što je pokrenula lokalna uprava - objašnjava Lončar. Gradska uprava finansirala je nabavku sadnica trešnja, a akcija podizanja 200 hektara trešnjara je završena ove godine. Do 2017. godine voćke će stići do punog roda, pa Lončar kaže da već treba tražiti tržište i odgovarajuće kupce jer će Šabac imati ogromne količine trešnja kvalitetnih sorti.

Od 60.000 oranica na području Šapca, ratarškim kulturama prekriveno je 55.000 hektara. Lončar kaže da su mišljenja stručnjaka podjeljena da li naši seljaci treba da se bave specijalizovanom proizvodnjom ili takozvanim svaštarenjem. Iz ličnog iskustva, predlaže dve do tri proizvodnje, a krajnje, jer se samo tako, kaže, može preživeti u našim uslovima.

- Mora se naći najpodesniji model za našeg seljaka, ali čini mi se da bi, pored stočarstva i ratarstva, svaku domaćinstvo trebalo da ima ili ozbiljan voćnjak ili plasteničku proizvodnju povrća. Jer, kad nauđu vremenske neprilike i poplave, kao ovog proleća, treba da ima nešto što će mu pomoći da se oporavi - kaže Lončar.

Sabački seljaci drži su po dve krmače i kravu ili dve, što je poslednjih godina potpuno izumrlo. Veliki proizvođači su ih potpuno potisnuli. Tako su ostali bez dodatnog prihoda.

- Pored mesa i mleka, proizvodili su siri i kajmak, iznosili ih na tržnice i pijace. Čak i oni koji su umeli da se snađu, pa posadili voćnjake, moraju da pričekaju nekoliko godina do ozbiljnog roda - naglašava Lončar.

BEOGRAD • ODLUKOM VLADE SRBIJE

U prodaji samo sveže meso

Vlada Srbije je usvojila mjeru prema kojoj u prodajnim objektima više neće moći da se kao "sveže" prodaje meso koje je prethodno bilo smrznuto, izjavio je u sredu Tanjugu direktor Akcionog tima za poljoprivredu i savetnik premijera Srbije **Dragan Glamočić**.

Glamočić je, u pauzi konferencije "Agrarna politika Srbije" koju organizuje NIN Fokus, rekao da je ova mera doneta prošle sedmice, ali i da je za njenu realizaciju potrebljeno usvajanje pravilnika.

Ova odluka je, kako je objasnio, doneta u okviru seta mera za probleme koji su se desili u sektoru svinjarstva.

- To je bilo zdravstveno bezbedno meso, samo što njegov kvalitet nikako nije isti ako je prvo zamrznuto pa odmrznuto, nego kada imate sveže meso", rekao je Glamočić.

Prema njegovim rečima, brzo rešavanje problema sa tovljenicima je

Prethodno zamrznuto meso više neće moći da se prodaje kao sveže

Dragan Glamočić

rezultat rada "deliveri junita" kojim on rukovodi za sektor poljoprivrede, i ubuduće će, kako je dodao, zahvaljujući ovoj jedinici, svi problemi u poljoprivredi biti brže rešavani.

- To smo pokazali na primeru mesna, a uskoro ćemo i na primeru rešenja problema sa mlekom - kazao je Glamočić, napominjući da je zadatak jedinice kojom rukovodi da koordinira rad između ministarstava i premijera, kao i da ubrza procedure koje su u prethodnom periodu trajale duže.

Istakao je da će biti tačno definisani kriterijumi, rokovi i osobe koje su odgovorne za svoj deo posla, tako da će se tačno znati ko je kriv ako dođe do zakazivanja u lancu odgovornosti.

Vlada Srbije neće dozvoliti gajenje genetski modifikovanih organizama (GMO) niti njihovu upotrebu za ishranu ljudi čak i ako bude izmenjen Zakon o GMO, izjavio je Glamočić.

- Srbija mora uskladiti ovaj zakon sa onim iz Evropske unije, koji je najrestriktivniji što se tiče GMO - kazao je Glamočić novinarima u pauzi skupa "Agrarna politika Srbije", ali nije precizirao da li bi do izmene tog zakona moglo doći tokom ove godine.

Glamočić je dodao da će Vlada Srbije definisati da li će izmenama zakona biti omogućen promet GMO u zemlji, ističući da je to pitanje od nacionalnog interesa.

On je ponovio da EU ima najrestriktivnije propise u toj oblasti i da se zasadi GMO mogu naći samo u Španiji i delovima Rumunije.

- Aktuelni Zakon o GMO u Srbiji ima nedostatke jer zabranjuje gajenje GMO, a istovremeno omogućuje uvoz nekih GMO sa modifikacijama", rekao je Glamočić. **S. P.**

Aktuelni Zakon o GMO u Srbiji ima nedostatke

BEOGRAD • PROF. DR MILADIN ŠEVARLIĆ:

Prilagođavanja političarima i lobistima

Predsednik Društva agrarnih ekonomista Srbije **Miladin Ševarlić** je izjavio da se pravilnici za korišćenje sredstava iz agrarnog budžeta prilagođavaju ili političkim ličnostima ili onima koji lobiraju u korist krupnog kapitala.

On je konferenciji "Agrarna politika Srbije", koju organizuje NIN Fokus, uz međijsko partnerstvo Tanjug, naveo primer da su u jednoj godini samo tri korisnika iz agrarnog budžeta dobila 1,6 miliona evra, pri čemu je jedan dobio 800.000 evra, drugi pola miliona, a treći 300.000.

Ševarlić je naveo da je zbog zaštite podataka o individualnim korisnicima nemoguće izneti u javnost podatke o kojim osobama se radi.

- Ali očigledno je da se pravilnici za korišćenje sredstava u pojedinim

Prof dr Miladin Ševarlić

BEOGRAD • DIREKTOR PRODUKTNE BERZE ŽARKO GALETIN:

Preplavila nas hrana iz EU

Naše tržište preplavljeno hranom iz EU, po damping cenama i naši proizvođači su postali nekonkurentni

Direktor Produktne berze iz Novog Sada Žarko Galetin izjavio je da je na svetskom tržištu hrane došlo do velikih poremećaja, te da su sankcije, koje je Evropska uvela Rusiji samo prividno donele dobro srpskoj privredi.

On je na konferenciji "Agrarna politika Srbije", istakao da je zbog takve situacije naše tržište preplavljeno hranom iz EU, po damping cenama i naši proizvođači su postali nekonkurentni.

- Ono što u takvoj situaciji može da uradimo je da donosimo do-

Žarko Galetin

bre zakone i podignemo nivo kapaciteta službi koje bi trebalo da primene te zakone - kazao je Galetin.

U Srbiji se, kaže, problemi rešavaju ad hoc, što nije dobro, jer je takav način veoma skup i kratkog je datha, pa je neophodno pronaći sistemski rešenja.

Istakao je da su tri ključne institucije u ozbiljnoj krizi - sistem robnih rezervi, javnih skladišta i nepoštovanje moderne terminske berze.

Zato on pravo rešenje vidi u stvaranju jakih institucija i sistemskih rešenja. **S. P.**

PEĆINCI
POŠUMLJAVANJE BIVŠE DEPONIJE

Zdrava zemlja za zdravu budućnost

Sa akcije pošumljavanja bivše deponije

U cilju obnove zemljišta na nekadašnjoj pećinačkoj deponiji koja se do pre godinu dana nalazila u blizini Muzeja Hleba, protekle nedelje, združenom akcijom Mesne zajednice Pećinci i Lovačke sekcije Pećinci sprovedeno je pošumljavanje tri hektara zemljišta. Tokom ove akcije kojoj su se sručano pridružili Konjički klub „Pe-

ćinački lipicaner“ i Folklorna sekcija Pećinci, zasađeno je 450 sadnica sibirskog bresta.

Kako u Lovačkoj sekciji ističu, ovo je tek početak sličnih akcija koje će biti realizovane tokom ove godine, a sve u cilju da se kroz ozdravljenje zemlje stvore uslovi za vođenje zdravog života. **S. L.**

Ništa bez lovaca

BEOGRAD • MINISTARKA SNEŽANA BOGOŠAVLJEVIĆ BOŠKOVIĆ

Agrar najmanje pogoden merama štednje!

Oko 95 poljoprivrednih gazdinstava korisnika subvencija nije oštećeno

Poljoprivreda Srbije je i pored smanjenih subvencija manje pogodenih merama štednje nego drugi sektori privrede, ocenila je ministarka poljoprivrede i zaštite životne sredine Srbije Snežana Bogosavljević Bošković.

- Oko 95 poljoprivrednih gazdinstava korisnika subvencija tom merom nije oštećen, a ostalima kojima je smanjeno davanje podsticaja po hektaru iz nacionalnog budžeta, stavljene su na raspolaganje druge

pogodnosti, poput subvencionisanih kredita - kazala je ona na skupu o agrarnoj politici Srbije.

Prema njenim rečima, glavni problemi sa kojima se suočila od kada je došla na čelo ministarstva su usitnjeno poseda, zastarela oprema i mehanizacija, nizak nivo primene naučno-tehnoloških dostignuća, nizi nivo prinosa od evropskog, kao i nesiguran plasman..

S. P.

Stari recepti

Princes krofne

POTREBNO JE: Za testo: **šolja vode, pola šolje ulja, šolja brašna, 4 jajeta, malo soli.** Za krem: **8 decilitara mleka, 4 jajeta, 200 g šećera, 4 kašike brašna**

Zagreje se šolja vode sa pola šolje ulja. Kad provri, doda se brašno i sve se dobro umuti varjačom u glatku masu. Ostavi se poklopljeno da se ohlađe. U ohlađeno se mikserom umute jaja. Rerna se zagreje na 250° C. Špicom ili kašikom se formiraju pušle na plitkom plehu obloženom bakpapirom. Morala da se pazi da nisu preblizu, da se ne bi zalepile

jedna za drugu kad narastu. Nakon pet do deset minuta pečenja (kad blago porumene) smanji se temperatura na 180° C pa se peče još petnaestak minuta. Izvade se na rešetku da se ohlađe, a na isti onaj pak-papir se poređa nova tura, i tako dok se ne potroši testo. Kad su hladne, reckastim nožem im se odseće vrh pa se naputne kremom i poklope. Pospu se prah šećerom.

Za krem se osam decilitara mleka da provri pa se u njega, uz stalno mešanje žicom, dodaju jaja umućena sa šećerom i brašnom. Meša se dok se ne zgusne i ostavi da se ohlađe.

Pita s višnjama

POTREBNO JE: Testo: **220 g maslaca, 200 g šećera, 1 vanilin šećer, 1 jaje, prstohvat soli, 400g brašna, 100g proprženih samlevenih lešnika ili badema, 1 prašak za pecivo, 2 male kašičice cimetra.** Nadev: **500 g smrznutih višnja, 1 puding od vanile, 6-7 kašika šećera**

U posudi za mešanje izmešajte sve sastojke da dobijete mrvice testa. Uključite rernu na 200 stepeni, a kalup za pečenje prečnika oko 30 cm obložite papirom za pečenje ili premažite maslacem.

Trećinu testa raspoređite i utisnite na dno kalupa, a od druge trećine oblikujte ivicu.

Višnje prokupati sa 3 dcl vode i šećerom. (višnje će tokom kuvanja pustiti sok pa zavisi koliko soka puste stavite malu količinu vode da vam nadev ne bi bio redak).

U 1 dcl vode razmutite puding od vanile pa ulijte u ključalu smesu od višanja. Kuvati dok se ne zgusne. Smesu od višanja raspoređiti po testu i pospite s preostalom trećinom mrvičastog testa.

Peći oko 30 minuta u prethodno zagrejanoj rerni.

Seljački kolač

POTREBNO JE: Za testo - **3 jaja, 3 dl. šećera, 3 dl. griza, 3 dl. mleka, 1 dl. ulja, 1 prašak za pecivo, 5 rendanih jabuka.** Za fil: **2 pudinga od vanile, 7 dl mleka, 150 gr šećera u prahu, 150 gr margarina, orasi – za ukrašavanje**

Penasto umutiti jaja sa šećerom i postepeno dodavati ulje, mleko i

na kraju lagano umešati griz pomešan s praškom za pecivo i izrendane jabuke. Kolač peći u velikom plehu i ohlađen premazati pripremljenom kremom, pa ukrasiti mlevenim orasima.

Priprema fila: Skuvati puding i šećer u mleku, ohladiti povremeno mešajući. Kada se ohlađi dodati margarin.

Salenjaci

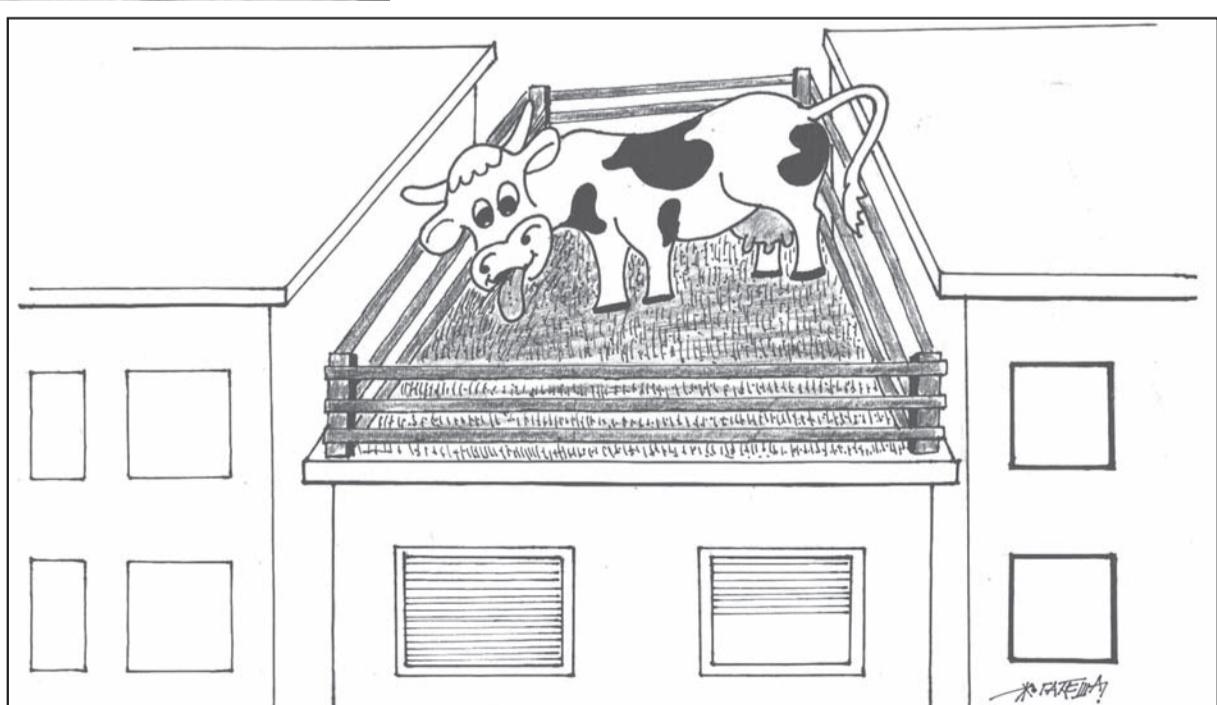
POTREBNO JE: **500 ml mleka, 1 kvasac, 2 kašičice soli, 1 kašičica šećera, 800 gr brašna** (kada se umeri, testo ostaviti da naraste prekriveno krpom)

Za premazivanje: 300 gr mlevenog sala umeriti sa 100 gr brašna pa to podeliti na tri dela.

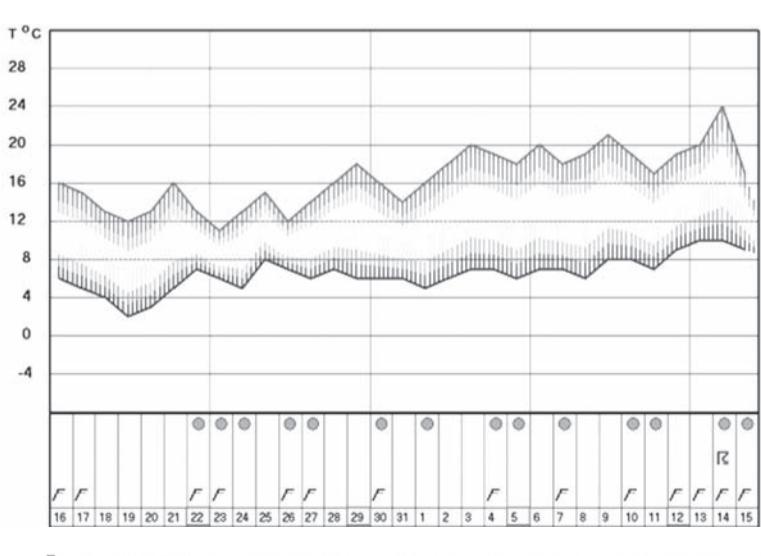
Testo kada naraste istresti na sto i rastanjiti što tanje. Na dve trećine testa namazati prvi deo sala, onda nemazanu stranu preklopiti

pa onda na to preklopiti nemazanu stranu. Traku koju smo dobili malo razvaljati u dužinu i opet preklopiti, prvo jednu trećinu do pola, pa onda na to drugu trećinu.

Ostavimo desetak minuta, pa opet testo rastanjimo što tanje i sa drugim delom sala isti postupak uradimo kao i prvi put. Opet testo ostavimo desetak minuta i onda još jednom ponovimo ceo postupak sa trećim delom sala. Opet testo ostavimo deset minuta, onda ga razvaljamo što tanje i pravimo šta zelimo.

Prognoza vremena do 15. aprila

Promet roba na Produktnoj berzi

od 16. do 20. marta 2015.

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Rast cene kukuruza
- Pad cene pšenice
- Dešavanja na svetskim berzama

Povoljne okolnosti za trgovanje na tržištu žitarica trajale su veoma kratko i to na samom početku nedelje kada je realizovano preko 80% od ukupnog nedeljnog prometa. Kako je u drugoj polovini nedelje kurs dinara znatno ojačao u odnosu na EURO i pogotovo dolar, izvoznička računica nije više bila toliko privlačna, pa je i

promet naglo pao. Međutim i taj kratki tržišni moment je bio dovoljan da i količinski i finansijski obim prometa u protekloj nedelji bude čak 2,9 puta veći u odnosu na prethodnu nedelju. Količinski obim prometa iznosio je 2.174 tona robe, dok je finansijska vrednost prometa iznosila 48.728.020 dinara.

PRODEX

Kukuruz i pšenica su apsolutno dominirali u strukturi prošlonegodjnjeg trgovanja na „Produktnoj berzi“. Podatak o prometovanih preko 2.000 tona poljoprivrednih proizvoda, ukazuju da su tokom nedelje registrovane značajnije cenovne promene na domaćem tržištu primarnih poljoprivrednih proizvoda.

I dok je poslednja registrirana cena soje od 41,20 din/kg, bez PDV-a, potvrdila njenu stabilnost u vrlo uskom cenovnom rasponu oko tronedeljnog proseka od oko 41,00 din/kg, bez PDV-a, cene pšenice i kukuruza su pretpela značajnije promene, u odnosu na prethodnu nedelju. Ovonedeljeno berzansko trgovanje pšenicom, na cenovnom nivou od 20,00 din/kg, bez PDV-a, konačno je ozvaničilo pad cene

hlebnog zrna, najavljujući već duže vreme, na osnovu apstinencije na strani tražnje.

Istovremeno, tržište kukuruza je odmah početkom nedelje reagovalo na povećan interes tražnje. To se manifestovalo i kroz podatak o pojedinačno registrovanoj ceni sa početka nedelje od čak 16,20 din/kg, bez PDV-a. Do kraja nedelje cena žutog zrna je ipak blago pala u odnosu na pomenuti nivo i to na 15,90 din/kg, što je ipak i dalje više nego prošlog petka. Ovakav rast cene kukuruza, sa pozicije PRODEX-a, nije mogao da kompenzuje pad cene pšenice. Na današnji dan PRODEX beleži indeksnu vrednost od 208,56 poena, čime je isti u padu, u odnosu na prošli petak i to za 0,71 indeksnih poena.

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUЂENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČENA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOŠU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2014.	950	17,38-17,82	950	17,38-17,82	+2,61%
Pšenica, rod 2014.	2.500	22,00	1.000	22,00	-4,76%
Soja, rod 2014.	100	45,32	100	45,32	+0,49%
Soja, rod 2014. (vlaga do 13,5%)	100	45,32	100	45,32	-
KAN, fco-kupac	24	34,98	24	34,98	-

Cena pšenice i dalje pada. To nije dobar poziv vlasnicima ove robe da izaju na tržište, ali mnogo je faktora na ovom tržištu uticalo na ovakav razvoj situacije. Na bazi tek jednog zaključenog kupoprodajnog ugovora preko berze u Novom Sadu, ali velikog pojedinačnog lota od 1.000 tona, izdefinisala se nova berzanska cena ove robe koja iznosi 22,00 din/kg (20,00 bez PDV). U odnosu na prethodnu nedelju to je pad od čak 4,76%.

Tržište kukuruza je funkcionalisalo samo prva tri dana u nedelji dok naglo jačanje dinara nije bukvalno oteralo izvoznike sa tržišta. Međutim i ta tri dana su bila dovoljna da se na bazi devet kupoprodajnih ugovora formira prosečna cena trgovanja na nivou od 17,71 din/kg (16,10 bez PDV), što je cenovni rast u odnosu na prethodnu cenu iz prethodne nedelje od 2,61%. U poslednjih šest meseci, tačnije od 23.09.2014. godine ovo je najviša cena kukuruza. Pomenimo kao kuriozitet da je krajem

novembra meseca prošle godine pšenica bila skupljala od kukuruza za oko 72%, da bi danas taj cenovni raspon bio na neki uobičajeni nivo od 24%.

Tržište soje u tekućoj ekonomskoj godini je veoma sklono cenovnim promenama. U protekloj nedelji prosečna cena je iznosila 45,32 din/kg (41,20 bez PDV). To je rast od 0,49% u odnosu na prethodnu nedelju.

Na berzi u Novom Sadu protekle nedelje trgovalo se i mineralnim dubrovim KAN i to po ceni od 34,98 din/kg.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile sledeće:

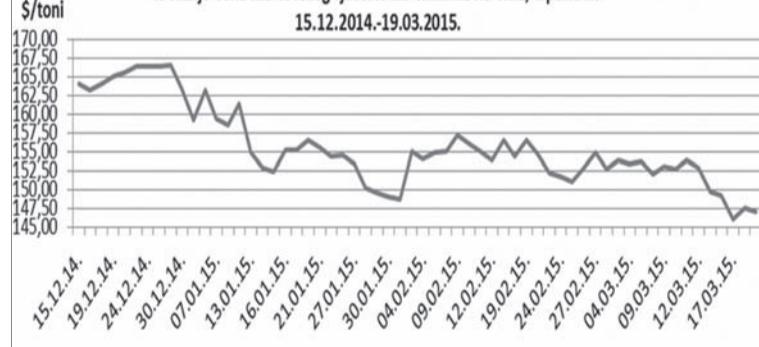
PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP MAJSKI 2015.

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	peta
Pšenica	184,46 \$/t	188,87 \$/t	184,97 \$/t	187,62 \$/t	188,13 \$/t
Kukuruz	149,76 \$/t	149,21 \$/t	146,06 \$/t	147,47 \$/t	147,00 \$/t

Kretanje cena majskog fjučersa na pšenicu na CME, u periodu 15.12.2014.-19.03.2015.

Kretanje cena martovskog fjučersa na kukuruz na CME, u periodu 15.12.2014.-19.03.2015.

Valutna kretanja, pre svega slabljenje vrednosti dolara, kao i obilne zalihe uz jaku konkurenčiju na međunarodnom tržištu pšenice su ove nedelje doveli do oscilacije cene fjučersa na ovom tržištu. Pažnja se posebno obraća i na stanje ozimih useva u SAD i Rusiji.

Na tržištu kukuruza cena se kretala pod uticajem likvidacije dugih pozicija od strane fondova, obilnih svetskih zaliha i velike konkurenčije na međunarodnoj sceni. Trgovci sve više pažnje posvećuju vremenskim uslovima za predstojeću setvu. Špekuliše se i da bi poljoprivrednici u SAD-u, zbog visoke cene azot-

nog đubriva, mogli da smanje količine koje će baciti na svoje njive. Najveće polsedice bi se osetile upravo na kukuruz, što bi uz moguće smanjenje površina ograničilo ukupan rod.

U odnosu na prethodnu nedelju majski fjučers na pšenicu je skuplji za 0,94%, dok je fjučers na kukuruz pojeftinio za 3,87%.

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP

	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	peta
Soja, zrno, mart 14	357,89 \$/t	356,13 \$/t	350,69 \$/t	354,58 \$/t	353,33 \$/t
Sojina sačma, mart 14	327,00 \$/t	323,70 \$/t	317,50 \$/t	320,80 \$/t	319,30 \$/t

Rast ponude zrna soje na svetskom tržištu, pre svega zahvaljujući žetvi u J. Americi, naročito Brazilu, kao i špekulacije da će u

2015. u SAD-u biti posejano više soje nego prethodne godine, dovele su do pada cena na ovom tržištu.

Majski fjučers na soju je jeftiniji za 2,91%, dok je fjučers na sojinu sačmu na CME pojeftinio za 3,71%.

*Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovaju do trenutka štampanja informatora.

E-mail: nsberza@eunet.rs,
internet sajt: www.proberza.co.rs
INFO SLUŽBA
021/443-413 od 7³⁰ do 14³⁰

SPOZOR

Francuski hibridi
kukuruza i suncokreta

21000 Novi Sad, Radnička 30a
Tel: 021/4750-788; Fax: 021/4750-789
miroslav.sidor@limagrain.com
branimir.alivojovic@limagrain.com
www.limagrain.rs

VOĆE 16.3.2015.-23.3.2015.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Ananas (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	190.00	220.00	220.00	bez promene	vrlo slaba
2	Banana (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	145.00	150.00	145.00	pad	dobra
3	Breskva (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	270.00	320.00	320.00	-	vrlo slaba
4	Grejpfrut (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	90.00	100.00	100.00	bez promene	slaba
5	Grožđe (belo ostale)	Uvoz(uvoz)	kg	320.00	350.00	350.00	bez promene	vrlo slaba
6	Grožđe (crno ostale)	Uvoz(uvoz)	kg	300.00	350.00	350.00	bez promene	vrlo slaba
7	Jabuka (Ajdared)	Domaće	kg	45.00	50.00	50.00	bez promene	dobra
8	Jabuka (Ajdared)	Uvoz(uvoz)	kg	55.00	55.00	55.00	-	slaba
9	Jabuka (Delišes ruž.)	Domaće	kg	70.00	75.00	75.00	pad	vrlo slaba
10	Jabuka (Delišes ruž.)	Uvoz(uvoz)	kg	80.00	90.00	90.00	pad	vrlo slaba
11	Jabuka (Delišes zlatni)	Domaće	kg	60.00	65.00	65.00	pad	prosečna
12	Jabuka (Delišes zlatni)	Uvoz(uvoz)	kg	70.00	75.00	75.00	bez promene	prosečna
13	Jabuka (Greni Smit)	Domaće	kg	55.00	65.00	65.00	bez promene	prosečna
14	Jabuka (Greni Smit)	Uvoz(uvoz)	kg	75.00	75.00	75.00	pad	slaba
15	Jabuka (Jonagold)	Domaće	kg	55.00	60.00	55.00	bez promene	prosečna
16	Jabuka (Mucu)	Domaće	kg	55.00	60.00	60.00	-	slaba
17	Jabuka (ostale)	Domaće	kg	55.00	70.00	65.00	bez promene	slaba
18	Jagoda (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	370.00	400.00	400.00	bez promene	vrlo slaba
19	Kivi (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	90.00	90.00	90.00	bez promene	vrlo slaba

POVRĆE 16.3.2015.-23.3.2015.

Mesto prikupljanja cena: Beograd - kvantaška pijaca

R.B.	Proizvod	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
				min	max	dom		
1	Blitva (sve sorte)	Domaće	vezा	13.00	20.00	15.00	pad	prosečna
2	Brokolija (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	180.00	150.00	pad	vrlo slaba
3	Celer (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	160.00	150.00	rast	slaba
4	Cvekla (sve sorte)	Domaće	kg	40.00	50.00	45.00	bez promene	prosečna
5	Dinja (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	160.00	160.00	bez promene	vrlo slaba
6	Karfiol (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	150.00	145.00	pad	vrlo slaba
7	Kelj (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	150.00	150.00	pad	vrlo slaba
8	Kelj pupčar (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	160.00	200.00	180.00	bez promene	vrlo slaba
9	Krastavac (salatar)	Uvoz(uvoz)	kg	200.00	230.00	230.00	rast	slaba
10	Krastavac (salatar)	Uvoz(uvoz)	kg	140.00	160.00	150.00	pad	prosečna
11	Krompir (beli)	Domaće	kg	20.00	35.00	30.00	pad	dobra
12	Krompir (crveni)	Domaće	kg	20.00	32.00	30.00	pad	dobra
13	Krompir (mladi)	Uvoz(Francuska)	kg	160.00	160.00	160.00	-	vrlo slaba
14	Kupus (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	85.00	95.00	85.00	bez promene	vrlo slaba
15	Lubenica (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	170.00	170.00	170.00	-	vrlo slaba
16	Luk beli (mladi)	Domaće	vezा	25.00	25.00	25.00	pad	vrlo slaba
17	Luk beli (sve sorte)	Domaće	kg	260.00	350.00	350.00	bez promene	prosečna
18	Luk crni (mladi)	Domaće	vezा	21.00	25.00	23.00	pad	prosečna
19	Luk crni (sve sorte)	Domaće	kg	25.00	35.00	30.00	bez promene	dobra
20	Paprika (Babura)	Uvoz(uvoz)	kg	190.00	300.00	200.00	pad	slaba
21	Paprika (ljuta)	Uvoz(uvoz)	kg	350.00	400.00	350.00	bez promene	slaba
22	Paprika (ostala)	Uvoz(uvoz)	kg	200.00	320.00	230.00	bez promene	vrlo slaba
23	Paprika (silja)	Uvoz(uvoz)	kg	260.00	280.00	260.00	bez promene	slaba
24	Paradajz (chery)	Uvoz(uvoz)	kg	270.00	300.00	280.00	bez promene	slaba
25	Paradajz (sve sorte)	Uvoz(uvoz)	kg	150.00	170.00	160.00	bez promene	slaba
26	Pasulj (beli gradištanac)	Uvoz(uvoz)	kg	240.00	250.00	240.00	pad	prosečna
27	Pasulj (beli tetovac)	Uvoz(uvoz)	kg	300.00	300.00	300.00	bez promene	slaba
28	Pasulj (beli)	Domaće	kg	220.00	230.00	220.00	pad	prosečna
29	Pasulj (šareni)	Uvoz(uvoz)	kg	230.00	250.00	250.00	bez promene	prosečna
30	Pasulj (žuti)	Uvoz(uvoz)	kg	290.00	300.00	300.00	bez promene	vrlo slaba

IZVEŠTAJ ZA ŽITARICE, ULJANE KULTURE I KRMNO BILJE

* Kvalitet proizvoda je prema JUS standardima ukoliko drugačije nije naznačeno

GAZDINSTVO Mesto prikupljanja cena: Pančevo

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Domaće	kg	16.00	20.00	20.00	rast	prosečna

MALOPRODAJА Mesto prikupljanja cena: Loznica

R.B.	Proizvod	Pakovanje	Poreklo	Jed. Mere	Cena (din)			Trend	Ponuda
					min	max	dom		
1	Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Domaće	kg	17.00	19.00	18.00	bez promene	dobra
2	Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Domaće	kg	30.00	50.00	40.00	bez promene	slaba
3	Pšenica	džak 50kg	Domaće	kg	23.00	25.00	24.00	bez promene	prosečna
4	Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	80.00	100.00	90.00	bez promene	prosečna
5	Stočno brašno	džak 33kg	Domaće	kg	16.00	18.00	17.00	bez promene	dobra
6	Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Domaće	kg	30.00	40.00	35.00	bez promene	slaba

PIJACA Mesto prikupljanja cena: Loznica

MALI OGLASI

POLJOPRIVREDNA MEHANIZACIJA

- Prodajem Vladimirca novi tip sa jednim menjacem u dobrom stanju i setvospremach. Tel: 467-717.

- Prodajem traktor 577 novi tip sa dva para zadrnih točkova. Tel: 069/668-206.

- Prodajem setvospremach u dobrom stanju. Tel: 467-717.

- Vladimirac T 25, 1600€. Traktor je u odlicnom stanju, hidraulika ispravna, gume sve nove. Tel: 064/000-26-60.

- Prikolica jednoosovinka, kiper, 4 tone nosivosti, 1989. godiste, 1200€. Tel: 063/531-155.

- Traktor RX170 u odlicnom stanju, a uz traktor i tanjiracu, setvospremach i gruber. Traktor je 12.200 EUR, a u kompletu sve zajedno 20.200 EUR. Tel: 063/217-287.

- Motokultivator Mio standard 4KS, sa prikljucima (većina je samogradnja), benzин, gumeni točkovi, cena dogovor. Tel: 062/819-04-39.

- Motokultivator IMT 506, sa motikama i točkovima, 360€. Tel: 064/177-99-12.

- Traktor Volvo bm814, 5.500€. Traktor u dobrom stanju, sve ispravno. Zamena za kiper kamion do 3.500 EUR. Za manji traktor i doplata. Moguća kombinacija navedenih. Tel: 060/471-47-88.

- Zetor 12045, 7.600€. Traktor u dobrom stanju. Tel: 062/376-776.

- Kombajn deutz fhar 2780, god. 1986, klima secka, heder 4.20m sa kolicima, dobro održavan i garažiran. Tel: 063/868-00-38.

- IMT 539, 2.850€. IMT 539 je u radnom stanju, ima zadnje gume nove, Beška. Tel: 063/736-40-06.

- Berač za kukuruz Berko, može zamena za prikolicu Zmajevku. 5000€. Tel: 069/115-70-73.

- Traktor IMT 577 DV, 1991. god, očuvan, 1.500 sati, motor nije diran, 10.000€. Tel: 022/313-543.

- Kombajn Zmaj dvoredni 223, 10.000€. Berač Zmaj dvoredni 223, 100 jutara obrao, kao nov. Poteznica pozadi za vuču 3 prikolice pune kukuruza u klipu. Čizma ugradena proširen zadnji točak da ne gazi red. Tel: 022/313-543.

- Rakovica 65 4.900€. 1991. god. ekstra stanje, nije pucao blok, nije farbana, odjavljene tablice, prvi vlasnik. Tel: 063/531-155.

- IMT 539 4.800€, 1992. god. u perfektnom stanju, 1920 radnih sati, kabina, kompresor, sve fabričko na njemu, sve gume nove, izuzetno očuvan, prvi vlasnik. Tel: 063/531-155.

- Traktor Volvo bm814, 5.800€. Traktor u dobrom stanju, sve ispravno. Tel: 060/471-47-88.

- Berač 221 sa bunkerom i rudom na hidraulično ukrštanje, u dobrom stanju. Tel: 060/664-45-96.

- Zmajevka tip 470. Svetlosna signalizacija, vazdušne kočnice, kipuje, ima i ručnu kipu. Pod-lim 3mm, ojačana, široke gume, registrovana. Tel: 022/265-61-11.

- Deutz Fahr 6.50 11.500€, 1985. god. u odlicnom stanju, 140KS, zadnje gume nove, registrovana, može zamena. Tel: 063/531-155.

- Zmaj prikolica. Prikolica je izremontovana šasija, ispeškarena stranice 2mm, patos 5mm, gume nove, registrovana. Tel: 064/193-69-97.

- Belarus T40 1.600€. Telefon 1015/450-144.

- Massey Ferguson 3090 10.700€, 1988. god. u ekstra stanju, 110KS, registrovana, može zamena. Tel: 063/531-155.

- Traktor Same Silver u dobrom stanju, godiste 2004., 105 KS. Cena 7.000 evra. Tel: 065/900-72-72.

- Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/1615509

- Prodajem sejalicu za kukuruz Bekerici četiri reda potpuno ispravn. Cena 1.000 evra. Tel: 060/670-36-60.

- Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/800-93-62.

- Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.

- Ursus 335. Traktor u dobrom stanju, pali na kljuc ima solidne gume, ima nov akumulator, moguća zamena za neispravan traktor uz doplatu po dogovoru... Tel: 064/444-28-78.

- Traktor Same Silver u dobrom stanju, godiste 2004., 105 KS. Cena 7.000 evra. Tel: 065/900-72-72.

OPREMA

- Prodajem špediter Dubrava. Tel: 061/325-30-90.

- Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.

- Prodajem sejalicu za kukuruz Bekerici četiri reda potpuno ispravn. Cena 1.000 evra. Tel: 060/670-36-60

- Prodajem prikolicu Zmajevku, 7 tona i stado ovaca. Tel: 063/800-93-62.

- Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.

- Poljomehanizacija - pocinkovani silosi, elevatoriod 10-60 tona- CAS, roto i vibro selektor. Tel: 062/848-81-08.

- Prodajem krunjač veliki Čakovec, 20 tona na kardan sa elevatorom za šepurike. Sve u radnom stanju, cena po dogovoru. Tel: 064/277-13-05.

- Prodajem presu Welger 71 u dobrom stanju. Tel: 064/516-97-10.

- Horizontalni transporter. Trofazni motor sa 3 ks sa zaštitom. Proizveden 17.10.2007. Tel: 064/397-30-67.

- Rasturivač za stajnjak, 1300€. Tel: 064/296-37-99.

- Sušara za žitarice, kapaciteta 5000kg. Gorionički od 55kW, na dizel, 3.200€. Tel: 064/821-13-30.

- Prekrupač, proizvođač Osijek, u solidnom stanju, Indija. Tel: 062/819-04-39.

- Krunjač prekrupač Poljostroj Odžaci, trofazni, malo korišćen. Ninoslav Zdravković, Banja Vrdnik. Tel: 160C.

- Prskalica Morava, 550C. Zapremine 660L, pumpa Komet BP 105/20, širina grana 10m. Stanje odlično. Nalazi se u selu Šuljam. Tel: 064/296-37-99.

- Polovan atomizer 440L Slovenska pumpa, 650C. Tel: 063/897-91-48.

- Špartač i tarup za repu, ispravno stanje, špartač ima tanjire i original motikice + srednje motikice veće. Tel: 063/766-88-49.

Prodajem John Deere kombajn 1075 H4; širina hedera 4,9 metara, bunker 5 tona, 5 slatomotresa, hidropogon, sečka, klima. Cena: dogovor. Tel: 064/700-58-75

- Tomas pumpa za navodnjavanje, 350 l/min. Tel: 062/819-04-39.

- Četvorokrilne, petokrilne masivne drljače za traktore preko 60KS i trokrilne proširene za traktore ispod 60KS. Tel: 064/233-15-31.

- Prskalica Morava 660L, 550C. Prskalica Morava 660L, raspon grana 10m Pumpa Comet 105 l/min.U fabričkom stanju cena po dogovoru. Tel: 060/545-75-56.

- Polovna kosačica sa brixovim motorom, 80C. Tel: 064/177-99-12.

Prodajem krunjač ručni, tučani. Tel: 022/685-081, 064/4615-799

- Prodajem traktorsku frezu IMT. Tel: 064/161-55-09.

- Prikolica Zmaj 6 tona kiper, vazdušna i elektro instalacija. Dimenzije 430x210x90 Tel: 060/545-75-56.

- Agro-an plug po licenci Vogel-not 3x35cm, visina 70cm. Tel: 060/545-75-56.

- Muzilice Diva neizmenična, muze neizmenično, dva prednja vimenja pa dva zadnja. Tel: 022/555-17-18.

- Špartač IMT, 239C. Tel: 060/825-89-09.

- Nodef pneumasset 4 reda. Pneumatska sejalica za kukuruz 4 reda. Široka creva, kompletno remontovana, iz uvoza. Tel: 064/510-98-66.

- Nodef Gougis GC 4m/žitna sejalica 4m, automatski markiri, stalni tragovi, extra stanje, uvoz CH. Tel: 064/510-98-66.

- Rolbaler Deutz Fahr rb 3.80, 5.600€. Rolbaler sa varijabilnom komorom. Širina bale 120, prečnik od 50 do 180. Široki pikap brzo vezanje sa dva kanapa. Prvi kaiševi. Tel: 062/376-776.

- Prodajem prikolicu marke Pobeda, nosivosti 5 tona. Perica. Tel: 064/289-77-84.

- Ursus 335. Traktor u dobrom stanju, pali na kljuc ima solidne gume, ima nov akumulator, moguća zamena za neispravan traktor uz doplatu po dogovoru... Tel: 064/444-28-78.

- Plugovi-dvuga obrtača Lemken dvobrazni i trobrazni, obrtač Frost, nemacki trobrazni, ravnjak OLT- jednobrazni, i vadilica za repu, mehanička, sve je u odličnom očuvanom stanju i imam kardan sa prednje vuće od traktora Torpeda dvedesetke, kardan je remontovan kao nov, stojač za razervu. Tel: 061/200-32-17.

- Plug. Tel: 064/276-15-63.

- Prodajem drljaču i prikolicu Dubrava 2,5 tona osovinka. Tel: 064/397-29-32.

- Četvororedna sadilica za nosačima za rasad. Sadilica za više vrsta rasada, u dobrom stanju. Imat će nosače za tacne. Tel: 063/582-959.

- Presa John Deer 342, plugovi IMT sa dve tri braze, prskalica Rau 440L. Tel: 063/767-73-97.

- Krunjač Bečejac 12t na 1h, kardan plus motor 21kW u odlicnom stanju, prvi vlasnik. Tel: 060/066-45-96.

- Prskalica Kranjska 330L, grane 8m, prvi vlasnik. Tel: 060/066-45-96.

- Transporter za kukuruz Lifam 9 m, kao nov, 800€. Pune gume bez duvanja i treći točak pozadi bez podizanja, lako se kreće. Tel: 02-2/313-543.

VOĐENJE KNJIGOVODSTVA POLJOPRIVREDNIM GAZDINSTVIMA

KNJI GOVODSTVENA AGENCIJA "BILANS VM"

**Trg Vojvodanskih brigada BB
Sremska Mitrovica, Tel: 064/06-06-450**

- Četvorokrilne, petokrilne masivne drljače za traktore preko 60KS i trokrilne proširene za traktore ispod 60KS. Tel: 015/77-86-963.

- Dvobrazni plug IMT-757/2 500€. Dvobrazni plug IMT-757/2. Tel: 022/476-092.

- Krunjač za kukuruz 800€. Krunjač za kukuruz, trofazni 3kW, bubanj širine 400mm. Tel: 022/476-092.

- Prekrupač 400€, melje 20m kukuruza na sat, jačina motora 11kW. Može i zamena za kazan, uz moju doplatu. Tel: 063/183-91-89.

- Prikolica jednoosovinka 1.200€, kiper, 4 tone nosivosti, 1989. god. Tel: 063/531-155.

- Prikolica za razbacivanje stajskog đubriva. Cena po dogovoru. Tel: 064/178-29-17.

- Prodajem spratnu kuću u ulici Stevana Sremca. Tel: 066/972-78-77.

- Prodajem 5 jutara zemlje potes Livade Laćarka. Tel: 022/614-284.

- Prodajem kuću u Divošu sa ½ ha zemlje ulica Fruškogorska 37. Tel: 022/661-199 i 065/366-11-99.

- Prodajem kuću u Laćarku 95m2 ili menjam za stan u Sremskoj Mitrovici. Tel: 064/563-92-06.

- Poljoprivredno zemljište. Njiva-bašta, pov

- Sadnice lešnika 300 komada, cena po kmadu 1 euro. Ponuda važi 5 dana. Tel: 064/261-75-20.
- Prodajem jednogodišnje sadnice brzo rastućeg drveta Paulownia Elongata. Cena po dogovoru količinski popust. Za više informacija pozovite. Tel: 064/970-35-07.
- Soja rod 2014, 3000kg, 45din/kg. Tel: 064/552-11-40.
- Polen izuzetnog kvaliteta, 8€. Godina proizvodnje 2014. Pčelinjak se nalazi na obroncima Fruške gore. Polen pakujemo u plastične kese, u količinama od 100g do 2,5kg i šaljemo brzom poštom na vaš adresu. Tel: 060/711-25-55.
- Sojina sačma, džakirana, 63din/kg. U ponudi je 5t. Tel: 063/373-863.
- Sojina pogaća, cena je 57din/kg, takođe vršim zamenu soje za pogaucu, na 100kg soje, dobijate 82kg pogaće. Tel: 066/644-17-25.
- Veća količina sene. Tel: 065/876-51-53.
- Polen. Tel: 064/652-24-53.
- Prodajem domaću rakiju Šljivovicu, povoljno. Tel: 661-312 i 069/388-83-99.

- Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta, seče se posle tri godine. Goko. Tel: 063/109-88-99.
- Balirana detelina, 800 bala. Tel: 022/497-238.
- Očišćeni orasi 1.100 din. Prvoklasan domaći orah. Tel: 064/021-64-50.
- Polen 8€. Polen izuzetnog kvaliteta. Godina proizvodnje 2014. Količina 150kg. Polen pakujemo u plastične kese, u količinama od 100g do 2,5kg i šaljemo brzom poštom. Tel: 060/711-25-55.
- Šeme holandskog belog sleza 50€. Tel: 064/334-40-99.
- Preko 300 vrsta semena cveća, povrća, drveća... Slanje semena je moguće na celoj teritoriji Srbije. Tel: 064/667-35-40.

USLUGE, POSLOVI

- Radim sve fizičke poslove. Tel: 630-398 i 064/217-80-72.
- Vodoinstalaterski radovi, kvalitetno i povoljno. Tel: 064/22-42-197
- Uslužno molerski radovi/krečenje, gletovanje, izolacija. Popust za penzionere 30%. Tel: 022/613-245 i 061/681-62-32.
- Slikam portrete u svim tehnikama (olovka, pastel, ulje) prodajem slike (ulja na platnu, akvareli i druge tehnike). Tel: 062/971-37-52.
- Lijem tegove, za traktore sa ili bez prednjeg hidraulika. Tel: 065/250-66-25.
- Negovala bi starije osobe 24 sata uz obezbeden smeštaj. Tel: 061/365-06-52.
- Vršim usluge selidbe sa kombijem. Tel: 065/63-111-22.
- Jesenje oranje bašti sa malim traktorom T Vinković u SM i okolini. Tel: 022/631-495 i 066/403-677.
- Vršim usluge selidbe svih vrsta. Tel: 064/154-75-48.

DOMAĆE ŽIVOTINJE

- Prodajem kravu crno beli holštajn, steona. Tel: 069/668-206.
- Jagnjići težine od 25 do 33 kg, 3€. Tel: 060/159-26-55.
- Jarac star godinu dana. Mešanac je, bez rogova. Tel: 015/778-65-68.
- Lipicaner pastuv, 800€. 9 godina, sa papirima. Tel: 064/128-10-72.
- Hajkom zečevi i kavezi. 6 kaveza 2 x po 3 , profesionalni za tov i skotne ženke, kavezi su 150 euro oba plus ženke 3 komada i jedan mužjak cena po skotnoj ženki je 25 euro sve to ide u kompletu ne rasparujem ništa. Tel: 064/128-10-72.
- Mlađe japanske prepelice, tek pronele - 170 kom. ženki+mužjaci, sa kavezima (za 240 ptica), zbog selidbe u Beograd. Sve ptice su pronele, odmah imate zaradu, jato je ekstra za sebe pravljeno. Tel: 065/918-11-96.
- Hajkom kunići - zečevi svih uzrasta cena po mesecu, 400din. Tel: 063/869-21-17.
- Konj lipicaner, star 2 godine i 6 meseci, sa papirima, može menjanje za neki jeftiniji auto ili domaća životinja. Krčedin. Tel: 064/228-13-93.
- Dva konja starosti 4 i 5 godina. Cena po dogovoru, pozvati. Tel: 063/549-278.
- Muško jagnje rase Virtemberg sa papirima. Jagnje je staro četiri meseca. Tel: 062/182-07-92.

- Koza i 2 jareta, 120€. Mlada koza, prvojarka i dva jareta. Rasa alpina. Koza je stara 1.5 godina, a jarići imaju oko 20-ak dana. Tel: 065/956-95-64.
- 9 ovaca il de frans, umatičenih, njihovo potomstvo ima pravo na subvencije na teritoriji Vojvodine. Tel: 060/540-02-58.
- Prodajem jaganje za tov ili klanje, 2 muška i 3 ženska, od 24-26kg (uslužno klanje). Cena 3 eura/kg. Tel: 065/956-95-64.
- Ovnići rase romanistar, starost 4-5 meseci. Tel: 064/540-40-73.
- Ile de France ovan. Visokokvalitetan ovan, umatičen star godinu dana. Slika sve govori. Tel: 065/200-61-63.

SRMSKA POLJOPRIVREDA

• Sa "Sremskom poljoprivredom" na sremskim poljima, farmama i vašim gazdinstvima

• „Sremska poljoprivreda“ svakog drugog petka na kioscima i u pretplati na vašu adresu

• Kako da unapredite sopstveni agrobiznis – kako do boljih priloga na vašim poljima, kako do profitabilnog uzgoja na vašim farmama...

• Dragoceni saveti eminentnih stručnjaka, samo u vašoj „Sremskoj poljoprivredi“

SRMSKA POLJOPRIVREDA

MARKETING

Tel/fax 022/610-496

Mob:063/8526-021

E-mail:poljoprivreda@sremskenovine.co.rs

• Telad simentalci, više komada. Tel: 063/766-99-99.

• Junica visokosteona (termin telenja 3.4.2015.), visokomeščna, umatičena. 1.550€. Tel: 065/956-95-64.

• Visokosteone umatičene junice. Poreklo sa farme. Tel: 064/375-80-55.

OSIGURAJTE VAŠE USEVE I PLODOVE u kompaniji sa tradicijom dugom 200 godina!
Tel: 064/4615-799

• Ome 1.000€. Ome, staro 18 meseci, lipicanerske rase, prezano usamo i u dvoje, miran. Tel: 065/956-95-64.

• Jaganci Virtemberg hitno 3€. Na prodaju 5 jaganci, rase Virtemberg. Grla nisu umatičena, ali su obeležena, imaju papire. Cena 350din./kg. Tel: 065/956-95-64.

• Suprasna nazimica 250€. Teška oko 100 kilograma, osemenjena veštački (landras) 05.02.2015. Tel: 066/974-16-75.

• LR košnice i rojevi. 60 pčelinjih društava u komplet LR košnicama, na 3 nastavka i sva ostala prateća oprema ili 60 rojeva pčela na 10 ramova. Tel: 060/392-11-57.

• Košnice sa pčelama, ima 49 košnica, pčeles se prodaju zbog iznenadne smrti, vlasnika tih pčela baba je ostala sama, ona više ne može da radi sa pčelama. Tel: 065/313-51-81.

KUĆNI LJUBIMCI

• Prodajem hajkom kunicu na veliko i malo svih uzrasta, od mesec dana pa do skotnih zenki.

• Prodajem i meso kunicu po dogovoru. Cena 500 dinara po mesecu starosti. Tel: 063/564-166.

• Hajkom i panon beli kunići. Cena po mesecu starosti 500 dinara, ima od 1, 2 i 4 meseca. Tel: 064/128-10-72.

• Na prodaju 4 mužjaka pauna starih 2 godine. Tel: 064/281-12-12 i 064/371-73-90.

• Prodajem odrasle japanske guske. Tel: 022/325-232.

• Poklanjam mačku i mačiće sijamskog porekla. Tel: 641-193 i 062/641-193.

• Prodajem bele puline. Tel: 060/441-4055

• Prodajem Zastavu 128 bele boje, godina proizvodnje 1993, u izuzetnom očuvanom stanju, prvi i jedini vlasnik, prešla 60.000 km/čas, registrovana, registrisana do 28. juna 2015, cena 550 evra, cena je fiksna. Tel: 064/194-90-82.

• Za Peglicu, novi auto delovi. Tel: 063/771-85-27.

• Prodajem Opel Askonu, registrovana. Tel: 064/432-5869

RAZNO

• Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta. Seče se posle tri godine. Goko: Tel: 063/109-88-99.

• Prodajem kavez za koke nosilje tacnaš, automatske pojlice, cena 240 evra. Tel: 063/771-68-64.

• Biljne kapi divljeg krastavca Ecballium elaterium, pomoćno sredstvo za čišćenje sinusa. Tel: 061/289-11-56.

• Hranilice za svinje. Hranilice su od prohrama cele, isključivo za mokar tov. Tel: 064/486-58-19.

• Džambo vreće raznih nosivosti: 600, 1000, 1100, 1200kg. Vreće su od granulata plastike. Tel: 062/111-69-13.

• Drvo životila, 150€. Staro skoro 20 godina. Tel: 062/319-760.

• Filadendron, 10000din. Tel: 062/319-760.

• Prodajem kazan za rakiju (prevrtac) od 100 L sa mesaljkom i tabarkom od 500L.Kazan u odličnom stanju. Tel: 022/322-015.

• Vežovi i ramovi za bikove i krave. Tel: 064/233-15-31.

• Kolica na dva točka nosivost 300kg, 80€. Ručno pravljena, u odličnom stanju. Tel: 063/823-02-14.

• Drvena burad za vino i rakiju, zapremine 350 i 70L. Tel: 065/578-91-65.

• Prodajem kazan za pečenje rakije, 110 litara. Tabarka je od 400L sa cilindrom. Tel: 069/615-782.

• Pržiona za soju. Tel: 064/276-15-63.

Prodajem Opel Kadet, kocka 1,2, godište '83., benzlin-plin, povoljno. Tel: 064/14-69-263

• Prodajem sadnice, reznice švedskog energetskog drveta. Seče se posle tri godine. Goko: Tel: 063/109-88-99.

• Kederi za ugradnju stakla i dihotovanje vrata na traktorima, prikolicama kamionima, autobusima, camcima, prekrupljanjem, starijim modelima auta lada, zastava i razne namene. Cene su povoljne kvalitet zagarantovan-preuzimanje licno ili saljem preko kurirske službi za vecu kolicinu moguć dogovor. Tel: 064/183-06-36.

• Prikolica za prevoz stoke. Dimenzije dužina 2.2 metra, širina 1.3 metra, dubina 1 metar. Kombinacija drvo-metal. Cena 650 EUR, cena fiksna. Tel: 022/458-050.

• Čuvala bi starije osobe. Tel: 066/438-101.

• Ozbiljna i savesna žena čuvala bi dete. Tel: 627-879 i 065/517-79-36.

• Frizerskom salonu potreban ženski frizerski ustroj. Tel: 063/592-523.

• Prodajem drva od jabuke 2500m², bagremove stubove, rezane, pocićanu žicu za vinograde i voćnjake. Kuzmin. Tel: 063/779-90-22.

• Aluminijumske cevi F 75. 20 aluminijumske cevi, F 75 za navodnjavanje. Tel: 064/668-45-54.

• Potreban automehaničar sa iskustvom za rad u klanici Zmajevac Irig. Tel: 064/613-10-76.

• Krckalica za lešnik, ručna ili na elektromotor. Tel: 063/580-819.

• Dva fikusa šarena trikolora, visine 2.5m, bogati i razgranati. Tel: 022/435-093.

• Prohromski sud-kotlič zapremine 350 lit, proizveden u Švajcarskoj, prečnik 1.000mm, dubina 400mm sa blagim ispušćanjem na dole gde se na sredini nalazi klapna za ispušt koja može da se blinda. Tel: 063/514-133.

• Rotori za dršljaju 300€. Rotori za dršljaju u dobrom stanju, možda 2-3 ležaja zamenuti. Kupljeni zbor nadogradnje i tako ostali. Info poziv. Tel: 064/249-1702

• Mašina za sečenje lekovitog bilja i suvog lista na električni pogin, kapacitet 2.5kg na sat, sitno sečanje ili krušanje za 30min. Korištena za sečenje domaće nane. Moguća zamena za stolarsku komprimirku OSJECKU ili za poljoprivredne proizvode, može i camova ili lipova daska. Tel: 064/915-77-42.

• Mrežice za rolovanje pilića i meso 250 din. Tel: 022/623-131

• Creva za peskarjenje. Povoljno, creva za peskarjenje sa diznamenom 8 i 10mm, kondenz boce i peskare. Tel: 063/854-16-38.

• Mrežice za rolovanje pilića i meso 250 din. Ovčija creva usoljena 92mm OD 1300 din. Svinjska creva usoljena 92mm OD 1350 din. Tel: 022/623-131

• Kasa-sef 350€ Kasa-Sef-Zimpa, sa dve brave na glavnim vratima, sve je u perfektnom stanju, prva farba. Tel: 063/514-133

• Saksije. Okrugle, veličina 8", čvrsti materijal, nove i polovne. Tel: 063/806-7952

• Vežice za vinovu lozu, malinjake, kupinjake, paradajz u staklenicima i sve ostale puzavice, u pakovanjima

GOLUBINCI • VIDOVICIMA SE NAJVIŠE ISPLATI BOSTAN

Nije problem proizvesti, problem je prodati

Iako obrada zemlje zahteva veliki ulog i mnogo rada, porodica Vidović iz Golubinaca je zadovoljna. Jedino bi, smatraju oni, država trebala malo više da zaštitи svoje proizvođače

Golubinčani Berislav, Bosa i Nikola Vidović uz svoja 23 jutra zemlje, obrađuju još 25 jutara u zakupu od čega je devet jutara pod povrćem, a ostalo se koristi za proizvodnju ratarskih kultura, kukuruza, soje i suncokreta.

– Od povrća najviše nam se isplati bostan i ove godine pod njim ćemo imati četiri i po jutra, dva jutra pod paprikom ajvarkom, jutro pod crnim lukom i jutro ipo ostavljamo za kupus. Od ratarskih kultura najviše sejemo kukuruž, ove godine 23 jutra, soje ćemo imati sedam ipo jutara i oko četiri ipo juta suncokreta. Od repe smo odustali zbog prošlogodišnje cene i odnosa Šećerane „Sunoko“ iz Pećinaca prema nama proizvođačima – priča Berislav i naglašava da celokupan proizvodni proces, u stvari vodi njihov sin Nikola. Oni su tu da ga podrže. Semena i dubrivo, sem semena soje i suncokreta i zaštitnih sredstava koje uzimaju na ugovor kod ZZ „Lazić – poljo komerc“ Golubinci, uglavnom kupuju gotovinski.

Kako ističu, najviše ih košta proizvodnja bostana. Samo za seme

Berislav i Bosa u plasteniku s rasadom bostana

daju oko 100.000 dinara, skoro isto toliko i za creva za sistem za zalivanje kap po kap, foliju za bostan do 80.000 dinara i tako redom... Za bostan, dinje i lubenice, nemaju obezbeđen plasman, nego ga, kao i crni luk prodaju na kvantaškoj pijaci u Beogradu gde već 10 godina imaju zakupljeno mesto. Paprikom i kupusom, Vidovići trguju na pijacama u Indiji, Staroj i Novoj Pazovi, ali i kod kuće. Ratarsku proizvodnju, uglavnom plasiraju posredstvom ZZ „Lazić-poljo komerc“ Golubinci,

i kako kažu, zadovoljni su ostvarenim učinkom, mada bi on mogao da bude i bolji da država nije dozvolila uvoz poljoprivrednih proizvoda.

– Nije problem da proizvedemo, nego je problem da prodamo. Guši nas ovaj uvoz poljoprivrednih proizvoda, ali mi smo ipak zadovoljni onim što imamo – kaže Berislav.

Inače, sva rasada za povrće proizvodi se u dva velika plastenika, a prvo rasađivanje počinje 5. aprila. U sezoni radova, ovi uzorni ratari i povrtari angažuju sezonske radnike, najviše za branje bostana i paprike. Imanje Vidovića opremljeno je svom potrebnom mehanizacijom.

– Imamo tri traktora i tri prikolice, rasturivač dubriva, valjak, dva setvospremnika, drljaču, sejalicu, špartać, kosilice i grablje za seno, dvoredni berač za kukuruž i svu opremu za proizvodnju povrća – nabralja Berislav i još jednom ističe da su, sem toga što obrada zemlje zahteva veliki ulog i mnogo rada, oni ipak zadovoljni. Jedino bi država trebala malo više da zaštitи svoje proizvođače.

G. M.

Svaka grana ima svoju sortu

„PORODIČNO STABLO“ JABUKE

Voćnjak na jednom stablu

Naziv „Porodično stablo“ jabuke vodi korene u ideji: jedna biljka, tri sorte, voćnjak za celu porodicu na jednom deblu, i jedinstveno je rešenje kada je prostor u vrtu mali.

Svako stablo ima deblo na kome su radikalno raspoređene tri grane, jedna za svaku sortu. Sorte su izabrane da cvetaju u isto vreme kako bi se ispunili svi uslovi za nesmetanu oplodnju. Sortna struktura obezbeđuje istovremeno sazrevanje jedne žute, zelene i crvene sorte dajući jedinstvenu dendrološku sliku. Izbor sorti može da znači i sukcesivno sazrevanje na sva-

ke dve nedelje raspoređujući vreme berbe na period duži od mesec dana. Izbor Porodičnog stabla jabuke može da znači stablo do 3,5m visine kada je kalemljeno na bujnoj podlozi MM 106 ili 2,5m visine na podlozi M 26. Ako su takva stabla prevelika za Vas,

izbor Porodičnog stabla jabuke na slabo-bujnoj podlozi M 27 rezultiraće bujnošću do 1,5m, što u isto vreme čini tu voćku idealnom za gajenje u kontejneru kao saksijске biljke.

Sanda Klještanović
(PSS Ruma)

Da zajedno postignemo više!

KWS – proizvođač semenskog kukuruza sa najbržim rastom.

Znanje: korisni i iskreni saveti kvalifikovanih stručnjaka

Poverenje: proizvođači su nam već poklonili poverenje na 2,6 mil ha u Evropi

Uspeh: jedan od najvećih selekcionih programa u Evropi

www.kws.rs

KWS Srbija d.o.o. Milutina Milankovića 136 a/1, 11070 Novi Beograd, Tel: 011 301 69 65, 011 301 69 66, Fax: 011 711 08 80

KWS

Sejemo budućnost
od 1856